

Gminny Program Rewitalizacji **Gminy Łowa** na lata 2024-2030

Diagnoza delimitacyjna

Łowa, 2023

Opracowanie:

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
Podstawa prawna	4
Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego	6
2. Charakterystyka gminy.....	9
3. Diagnoza obszaru zdegradowanego.....	11
Wyróżnione obszary porównawcze	11
Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego	11
Wskaźniki społeczne.....	14
Wskaźniki gospodarcze	28
Wskaźniki środowiskowe.....	31
Wskaźniki przestrzenno – funkcjonalne.....	36
Wskaźniki techniczne	41
Podsumowanie	46
Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	50
Spis tabel i grafik	55

1. Wprowadzenie

Celem przeprowadzenia diagnozy delimitacyjnej jest wskazanie obszaru zdegradowanego i wyznaczenie obszaru rewitalizacji na terenie gminy łłowa. Przeprowadzenie diagnozy jest natomiast niezbędne do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR), który będzie zawierał plan działań ukierunkowanych na rozwiązanie problemów obszaru gminy łłowa, na terenie którego można zaobserwować natężenie negatywnych zjawisk w sferze społecznej oraz poprawę sytuacji zamieszkującej go społeczności lokalnej. Gminny Program Rewitalizacji to kompleksowy zbiór zawierający zalecenia dotyczące przygotowania, koordynowania i tworzenie dogodnych warunków do prowadzenia efektywnej rewitalizacji, co stanowi jedno z zadań własnych gminy¹.

Podstawa prawna

Delimitacja obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji została opracowana w oparciu o zapisy Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2023 r. poz. 28 z późn. zm.) Zgodnie z treścią ustawy:

rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji².

Głównymi interesariuszami rewitalizacji jest lokalna społeczność, a także podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na rewitalizowanym obszarze, podmioty prowadzące działalność gospodarczą, organizacje pozarządowe, a także jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne. Rewitalizacja przebiega na obszarze rewitalizacji, a kryteria służące do jego wyznaczenia również zostały ściśle określone. Ustawodawca zakłada, że:

obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji³.

¹ art. 3 ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2023 r. poz. 28).

² art.2. ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2023 r. poz. 28).

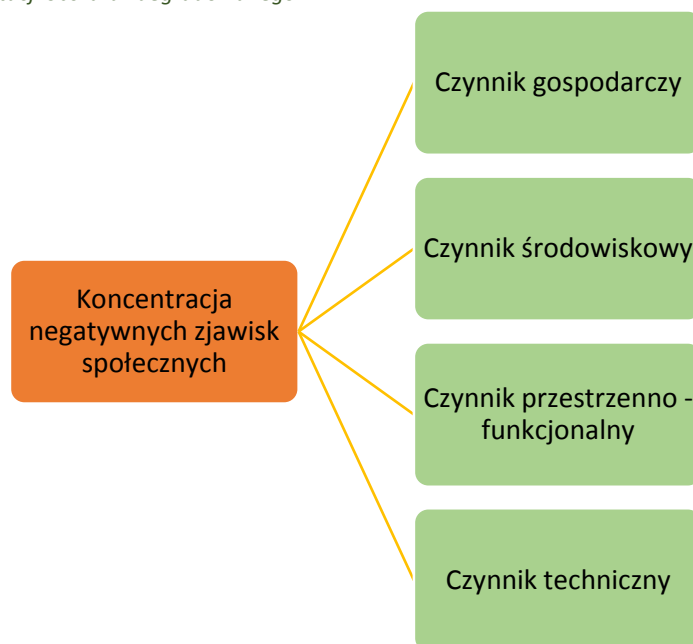
³ art.10. ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2023 r. poz. 28).

Przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji należy pamiętać, że ustawodawca ściśle określił proporcje obszaru, który zostanie poddany rewitalizacji i zgodnie z art.10. ust. 1 ustawy o rewitalizacji (Dz. U. z 2023 r. poz. 28) i nie może on zajmować więcej niż 20% powierzchni gminy oraz nie może być zamieszkiwany przez więcej niż 30% jej mieszkańców. Należy podkreślić, że obszar rewitalizacji wyznacza się w ramach wskazanego na pierwszym etapie diagnozy obszaru zdegradowanego, a ustawa wskazuje, że:

obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym⁴.

Ponadto aby dany obszar mógł być uznany za obszar zdegradowany, musi występować na nim przynajmniej jedno z negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych. Powyższe definicje wprowadzone przez ustawodawcę stanowią punkt wyjścia do opracowania i zastosowania odpowiedniej metodyki wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.

Rysunek 1 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego

Źródło danych: opracowanie własne

⁴ art.9. ust. 1 Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2023 r. poz. 28).

Metodyka wyznaczania obszaru zdegradowanego

Obszar, który ma zostać poddany rewitalizacji należy wyodrębnić w oparciu o analizę wskaźników odnoszących się do jego szerokiej sytuacji społeczno-gospodarczej. Wskaźniki te stanowią podstawę analiz dotyczących funkcjonowania sfery społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej na terenie gminy Łłowa. Zgodnie ze wskazaniem ustawodawcy sfera społeczna odgrywa kluczową rolę, ponieważ to koncentracja negatywnych zjawisk i występowanie kryzysu w tym obszarze, determinuje zasadność prowadzenia procesu rewitalizacji. Głównymi interesariuszami działań rewitalizacyjnych są przede wszystkim lokalni mieszkańcy, osoby prowadzące działalność na terenie obszaru rewitalizacji, właściciele nieruchomości, osoby skupione wokół organizacji pozarządowych, ale także osoby ze szczególnymi potrzebami⁵. Są to osoby, które ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajdują, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami, są zmuszone do podejmowania dodatkowych działań lub wykorzystywania dodatkowych środków⁶. Przyjęta w opracowaniu metodologia przeprowadzenia delimitacji obszaru zdegradowanego, a następnie wyznaczenia obszaru rewitalizacji w gminie Łłowa, zakłada w głównej mierze wykorzystanie mierzalnych zmiennych dotyczących: sytuacji społecznej (z zakresu demografii, kapitału społecznego, bezpieczeństwa publicznego, pomocy społecznej i rynku pracy), gospodarczej, środowiskowej, przestrzennej i technicznej na danym obszarze.

Pierwszy etap opracowania ma charakter tzw. analizy danych zastanych. Metoda ta opiera się na analizie uprzednio zebranych aktualnych, rzetelnych i trafnych materiałów, w tym dokumentów oraz danych statystycznych. Po wyselekcjonowaniu kluczowych informacji przeprowadzona została właściwa analiza, obejmująca w głównej mierze dokumenty i źródła danych uznanych za istotne dla procesu badawczego.

W trakcie opracowywania prezentowanego dokumentu zastosowano dwa podejścia, bazujące na analizie danych zastanych: statystyczne i przestrzenne. W ujęciu statystycznym dane zostały zgromadzone, a następnie poddane analizie i przetworzone na potrzeby niniejszego opracowania. W ujęciu przestrzennym posłużono się danymi, które zostały odniesione do przyjętych obszarów porównawczych.

Opracowanie gminnego programu rewitalizacji ma na celu wskazanie obszarów, na których koncentrują się negatywne zjawiska. Ma to umożliwić podjęcie skutecznych działań przyczyniających się do wyprowadzenia tych obszarów ze stanu kryzysowego oraz prowadzenie zaplanowanej

⁵ Zgodnie z Ustawą z dnia 19 lipca 2019r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz.1062)

⁶ art.2. ust. 1 o zapewnieniu zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz.1062)

interwencji służącej poprawie jakości życia mieszkańców i rozwojowi gminy. Obszary deficytowe zostały wyznaczone z uwzględnieniem zmiennych przede wszystkim z zakresu sfery społecznej, a w następnej kolejności zmiennych pozaspółecznych, tj. ze sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Delimitacja przygotowana na potrzeby opracowywania niniejszego dokumentu obejmowała następujące etapy:

1	Podział na obszary porównawcze, które wyznaczone zostały w oparciu o powiązania funkcjonalne, uwarunkowania historyczne oraz naturalne granice.
2	Podział obszaru gminy na jednostki statystyczne (zmodyfikowane jednostki pseudonaturalne).
3	Wybór kryteriów (zmiennych) delimitacji.
4	Przeprowadzenie szczegółowej analizy wskaźnikowej w zakresie problemów społecznych w wyodrębnionych obszarach (badanie ilościowe). W jej wyniku wyodrębniono obszary o szczególnym nasileniu problemów społecznych (metoda: analiza danych zastanych pozyskanych z Urzędu Miasta i Gminy, Ośrodka Pomocy Społecznej, Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Powiatowej Policji oraz Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej), dokonano normalizacji danych zastanych (standaryzacja), a następnie opracowano syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej.
5	Przeprowadzenie analizy obszarów porównawczych pod kątem występowania problemów w sferze pozaspółecznej. Analizę czynników gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych przeprowadzono poprzez przedstawienie poszczególnych czynników, zarówno w skali ilościowej, jak i jakościowej. Uzyskane wyniki stanowiły podstawę do wyłonienia obszaru, który zostanie poddany rewitalizacji.
6	Wyodrębnienie obszarów porównawczych, które cechują się najwyższym stopniem zdegradowania w wymiarze społecznym i pozaspółecznym.
7	Wyodrębnienie obszaru rewitalizacji – obszaru o szczególnym nasileniu problemów społecznych, uwzględniającego ustawowe wskaźniki obligatoryjne dotyczące powierzchni (maksymalnie 20% powierzchni gminy) oraz ludności (maksymalnie 30% wszystkich osób zamieszkujących gminę).

Kolejnym etapem było przeprowadzenie analizy porównawczej w obrębie wyłonionych obszarów:

Obszar 1	Iłowa I	Obszar 6	Jankowa Żagańska
Obszar 2	Iłowa II	Obszar 7	Konin Żagański
Obszar 3	Iłowa III	Obszar 8	Szczepanów
Obszar 4	Iłowa IV	Obszar 9	Czyżówek
Obszar 5	Klików	Obszar 10	Borowe

Działanie to umożliwiło wskazanie obszaru znajdującego się w szczególnie trudnej sytuacji ze względu na koncentrację negatywnych zjawisk społecznych, a także odnotowano na nim współwystępowanie niepożądanych zjawisk w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

2. Charakterystyka gminy

Gmina Łłowa to gmina miejsko-wiejska położona w powiecie żagańskim, w południowej części województwa lubuskiego. Gmina zajmuje powierzchnię 15 303 ha (153 km²) i zamieszkuje ją 6326 mieszkańców. Jednostki administracyjne gminy to 10 sołectw: Borowe, Czerna, Czyżówek, Jankowa Żagańska, Klików, Konin Żagański, Kowalice, Szczepanów, Wilkowisko i Żaganiec, a także położone w centralnej części miasto Łłowa, które jest siedzibą władz gminy i miasta⁷.

Gmina położona jest w odległości 17 km od miasta powiatowego Żagań, 65 km od stolicy województwa Zielonej Góry i 155 km od Wrocławia. Przez jej północną część przebiega autostrada A18 stanowiąca ważne polskie połączenie z międzynarodowym, europejskim szlakiem transportowym, a także drogi krajowe nr 300 i nr 296 łącząc miasto Łłowa z sąsiadującymi ośrodkami miejskimi. Gmina Łłowa znajduje się wśród Borów Dolnośląskich, nad dopływami rzeki Bobru: Czerną Małą i Czerną Wielką. Tereny leśne zajmują 67% obszaru gminy, co lokuje ją w pierwszej dwudziestce najbardziej zalesionych gmin w Polsce. Zasadnicza struktura gospodarcza gminy Łłowa zaliczana jest do gmin przemysłowo-rolniczych, natomiast miasto Łłowa jest głównym, lokalnym ośrodkiem przemysłowo-usługowym i pełni przy tym wszystkie funkcje ośrodka administracyjnego. Na jego terenie znajdują się m.in. urzędy, szkoły, ośrodek pomocy społecznej, biblioteka. Rozwój gminy determinują głównie dwa czynniki. Bliskość granicy polsko-niemieckiej i dobra komunikacja drogowa oraz kolejowa czyni ją dogodnym obszarem dla rozwoju gospodarczego, natomiast walory przyrodnicze pozwalają na rozbudowywanie zaplecza turystycznego. Jednym z głównych problemów wskazywanym przez władze jest emigracja zarobkowa przyczyniająca się do depopulacji gminy i pogłębiania różnic społecznych, a także konieczność wskazania poszerzenia zasobów mieszkalnych, które pozwolą podnosić standard życia mieszkańców⁸. Obie drogi mają szansę przyczynić się do podniesienia standardu życia mieszkańców zwracając uwagę na ich potrzeby kulturalno-społeczne, edukacyjne i komunikacyjne, a także na potencjał związany z historycznym i poprzemysłowym dziedzictwem bazującym na położeniu gminy Łłowa na mapie Polski i Europy. Gmina Łłowa należy do kilku organizacji skupiających się na łączeniu i wspieraniu sektora publicznego, społecznego i gospodarczego regionu, są to: Łużycki Związek Gmin, Łużycka Lokalna Grupa Rybacka i Lokalna Grupa Działania „Bory Dolnośląskie”. Wspólnym celem wymienionych podmiotów jest działanie na rzecz rozwoju regionu i poszerzenia jego potencjałów, czyniąc go miejscem atrakcyjnym dla mieszkańców.

⁷ Na potrzeby badań ze względu na małą liczbę mieszkańców sołectwo: Czerna, Kowalice, Wilkowisko i Żaganiec zostały przyłączone do większych jednostek.

⁸ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Łłowa, Łłowa 2016.

Na arenie międzynarodowej gmina Łowa należy do Stowarzyszenia Gmin Rzeczypospolitej Polskiej Euroregionu „Sprewa – Nysa – Bóbr”, które prowadzi wszechstronną działalność na rzecz polsko-niemieckiego regionu przygranicznego skupiając się na rozwijaniu potencjału gospodarczego, kulturalnego, a także na poprawianiu warunków życia mieszkańców poprzez niwelowanie różnic ekonomicznych i społecznych.

3. Diagnoza obszaru zdegradowanego

Wyróżnione obszary porównawcze

W ramach prowadzonej analizy posłużono się podziałem na jednostki pseudonaturalne i wyróżniono 10 obszarów. Podział obszaru gminy na jednostki urbanistyczne z uwzględnieniem powierzchni oraz liczby mieszkańców przedstawia poniższa tabela.

Tabela 1 Zestawienie obszarów porównawczych (ewidencyjnych) w ramach programu rewitalizacji (udział wartości - dane w %)

Obszary porównawcze		Powierzchnia [ha]	Udział powierzchni	Ludność [os]	Udział ludności
Łłowa I	Obszar 1	121	1%	1202	19%
Łłowa II	Obszar 2	320	2%	1012	16%
Łłowa III	Obszar 3	315	2%	1139	18%
Łłowa IV	Obszar 4	270	2%	221	4%
Klików	Obszar 5	1020	7%	316	5%
Jankowa Żagańska	Obszar 6	332	2%	348	6%
Konin Żagański	Obszar 7	6554	43%	1012	16%
Szczepanów	Obszar 8	2892	19%	380	6%
Czyżówek	Obszar 9	369	2%	253	4%
Borowe	Obszar 10	3122	20%	443	7%
SUMA	Gmina	15303	100%	6326	100%

Źródło danych: opracowanie własne

Dobór kryteriów delimitacji obszaru zdegradowanego

Prawidłowe przeprowadzenie delimitacji wymaga doboru odpowiednich zmiennych, które w sposób istotny je różnicują. Ze względu na charakter gminy Łłowa i występujące zjawiska społeczne, jak również uwarunkowania gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne, konieczne było zbadanie szeregu zmiennych i wypracowanie ich katalogu umożliwiającego analizę na każdym poziomie wskazanym w ustawie o rewitalizacji. Przyjęcie takiej metodologii umożliwiło zobrazowanie problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych i infrastrukturalnych na najbardziej szczegółowym poziomie. Przeprowadzone prace umożliwiły wypracowanie zbioru zmiennych zaprezentowanych w poniższej tabeli.

Tabela 2 Kryteria delimitacji

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej	
Sfera społeczna	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Wskaźnik dotyczący aspektu demograficznego. Wskaźnik obliczony jako różnica między liczbą osób, które zostały wymeldowane w stosunku do liczby osób zameldowanych na danym obszarze, podawany w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.	stymulanta
	Obciążenie demograficzne	Wskaźnik dotyczący aspektu demograficznego i wieku produkcyjnego. Wskaźnik pokazuje ilość osób w wieku poprodukcyjnym przypadającą na ilość osób w wieku produkcyjnym. Jest wyrażany w procentach.	destymulanta
	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik skupiający się na ocenie sytuacji społeczności obszaru na lokalnym rynku pracy dotyczący osób poszukujących pracy i zarejestrowanych jako bezrobotne. Zmienna prezentowana w formie średniej przeliczeniowej pokazującej liczbę osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców.	destymulanta
	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Wskaźnik dotyczący sytuacji związanej z rynkiem pracy. Wskazuje on procentowy udział osób bezrobotnych w liczbie osób w wieku produkcyjnym.	destymulanta
	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący sytuację w zakresie naruszeń bezpieczeństwa i prawa drogowego odnoszącą się do liczby zarejestrowanych zdarzeń drogowych. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej pokazującej liczbę zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców.	destymulanta
	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi ośrodka pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący stan lokalnej społeczności w zakresie liczby klientów ośrodka pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.	destymulanta
	Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców	Wskaźnik prezentujący skalę pomocy społecznej udzielanej lokalnej społeczności. Zmienna prezentowana w formie przeliczeniowej liczby świadczeń z pomocy społecznej na tysiąc mieszkańców.	destymulanta
	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	Wskaźnik opisujący popyt na usługi pomocy społecznej na danym obszarze oraz obrazujący poziom zapotrzebowania na świadczenia przez osoby z niepełnosprawnością (lub ze względu na niepełnosprawność) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.	destymulanta
	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom aktywności społecznej mieszkańców poszczególnych obszarów gminy. Wskaźnik prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych organizacji pozarządowych do liczby ludności.	stymulanta
	Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców	Wskaźnik pokazujący poziom czytelnictwa poprzez wskazanie liczby osób zapisanych do biblioteki w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.	stymulanta

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej	
	Uczestnicy zajęć sportowych	Wskaźnik przedstawiający liczbę uczestników zajęć sportowych obliczony na podstawie stosunku liczby uczniów do liczby uczestników zajęć sportowych.	stymulanta
Sfera gospodarcza	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Wskaźnik obrazujący poziom rozwoju przedsiębiorczości w poszczególnych obszarach, prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem zarejestrowanych działalności gospodarczych do liczby ludności.	stymulanta
	Różnica pomiędzy nowo-zarejestrowanymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Wskaźnik określający rozwój lokalnej gospodarki prezentowany w formie przeliczeniowej wyrażanej stosunkiem różnicy do liczby ludności.	stymulanta
Sfera środowiskowa	Ilość wyrobów azbestowych na mieszkańca [kg/mieszkańca]	Wskaźnik zagrożenia wyrobami azbestowymi dla mieszkańców. Wskaźnik pokazuje ile kg wyrobów azbestowych przypada średnio na jednego mieszkańca.	destymulanta
	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Wskaźnik opisujący jaki odsetek budynków w poszczególnych obszarach znajduje się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym. Zmienna wyrażana w wartościach procentowych.	destymulanta
	Średnie roczne stężenie PM2.5	Wskaźnik dotyczy jakości powietrza w poszczególnych obszarach i wyrażany jest w postaci stężenia pyłów zawieszonych PM2.5.	destymulanta
	Liczba gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Wskaźnik przedstawia udział gospodarstw, w których źródłem jest paliwo stałe, a dokładniej odsetek tych punktów, wskazanych w ewidencji, których źródłem ogrzewania jest paliwo stałe.	destymulanta
Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Dostępność do usług społecznych (apteki, biblioteki, banki, poczta, urząd, instytucje kultury, świetlice)	Wskaźnik określa poziom dostępności instytucji publicznych. Poddano go ocenie na podstawie liczby aptek, bibliotek, banków, urzędów pocztowych, urzędów, instytucji kultury, świetlic na 1000 mieszkańców (w znaczeniu organizacyjnym).	destymulanta
	Liczba udogodnień w przestrzeniach publicznych dla osób ze szczególnymi potrzebami	Wskaźnik skupiający się na ocenie stopnia dostosowania przestrzeni publicznej do osób ze szczególnymi potrzebami. We wskaźniku wzięto pod uwagę stopień dostosowania do osób z niepełnosprawnością toalet publicznych, miejsc parkingowych oraz przejść dla pieszych.	destymulanta
	Udział powierzchni terenów zielonych w powierzchni ogółem	Wskaźnik prezentujący dostęp do przestrzeni zielonych w poszczególnych obszarach. Wskaźnik został oceniony na podstawie danych przestrzennych obrazujących udział terenów zielonych.	stymulanta
	Dostępność komunikacyjna na 100 mieszkańców	Wskaźnik pokazuje dostępność przystanków w poszczególnych obszarach. Wyrażony jest on jako procentowy udział przystanków w danym obszarze do ogółu przystanków w gminie.	destymulanta

Kategoria	Zmienna	Opis zmiennej	
	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	Wskaźnik określający dostępność do opieki zdrowotnej na danym obszarze porównawczym. Wyrażony liczbą punktów opieki przypadającym na tysiąc mieszkańców.	destymulanta
	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Wskaźnik obrazuje udział terenów z nawierzchnią ziemną, zapewniającą naturalną wegetację. Wskaźnik zaprezentowany w formie udziału (odsetka) w stosunku do ogólnej powierzchni jednostki.	stymulanta
Sfera techniczna	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Wskaźnik odnoszący się do liczby zabytków oraz pomników przyrody na danym obszarze. Zmienna wyrażona jako średnia liczba takich obiektów w przeliczeniu na km ² . Duża liczba takich obiektów stwarza konieczność podejmowania prac konserwatorskich oraz wymaga nakładów finansowych potrzebnych do zachowania dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego.	stymulanta
	Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji na km ²	Wskaźnik dotyczący dostosowania budynków użyteczności publicznej do wymagań związanych z termomodernizacją. Zmienna obliczona jako średnia liczba budynków wymagających termomodernizacji na km ² na danym obszarze.	destymulanta
	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Wskaźnik odnoszący się do dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. Wskaźnik wyrażony jako wartość procentowa w ogóle budynków użyteczności publicznej na danym obszarze.	destymulanta
	Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s	Wskaźnik dotyczący poziomu dostępu do szybkiej sieci internetowej. Zmienna pokazuje jaki procent budynków posiada możliwość wykorzystywania tego typu Internetu.	stymulanta

Źródło danych: opracowanie własne

Powyżej wymienione zmienne zostały zaprezentowane w kolejnych rozdziałach oraz szczegółowo omówione i przedstawione w formie graficznej.

Wskaźniki społeczne

Wskaźniki społeczne to najważniejsze dane, których analiza dostarcza informacji o problemach i procesach społecznych, które zachodzą w badanym obszarze. Zgodnie z ustawą o rewitalizacji najważniejszym obszarem działań naprawczych jest sfera społeczna. Podejmowane działania mają mieć bezpośredni wpływ na poprawę jakości życia lokalnej społeczności. Pierwszym analizowanym wskaźnikiem społecznym jest **saldo migracji** w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Wskaźnik ten obrazuje potencjał osiedleńczy, ale i depopulację w poszczególnych obszarach porównawczych gminy. Na zjawisko depopulacji wskazuje ujemna wartość wskaźnika salda migracji, czyli przeważająca liczba osób wymeldowanych nad zameldowanymi. Saldo migracji dla całej gminy jest ujemne i przyjmuje

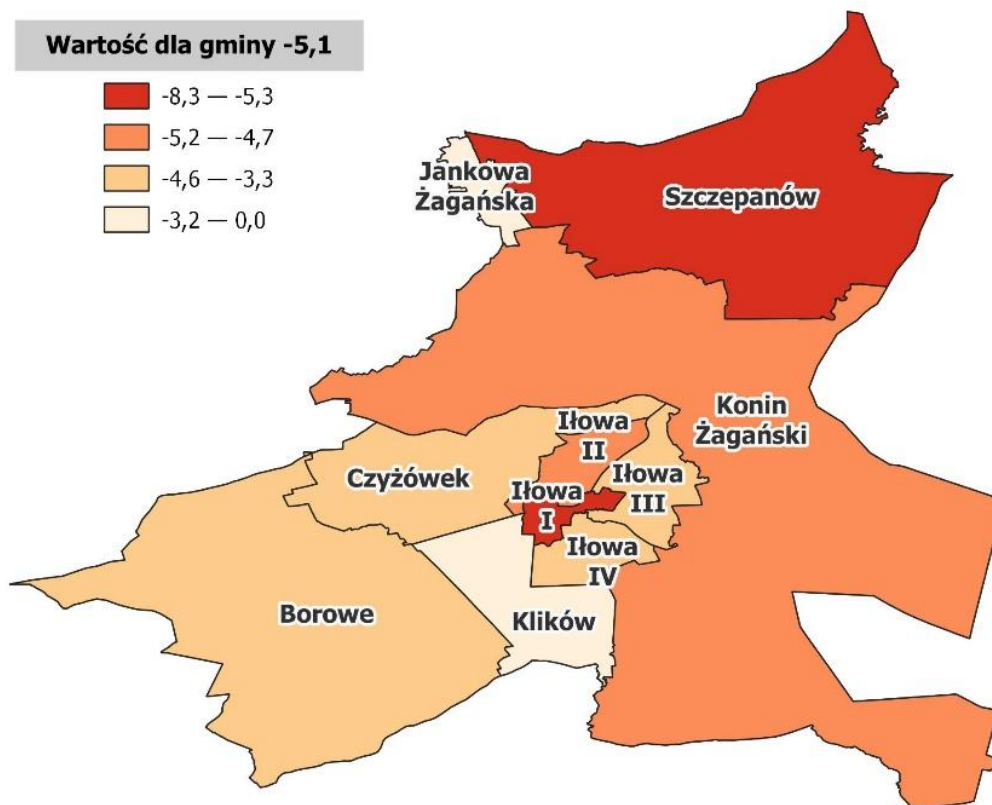
wartość -5,1. Różnica między osobami zameldowanymi a wymeldowanymi wynosi dla całej gminy – 32. Najtrudniejsza sytuacja wydaje się występować w obszarze Iłowa I gdzie współczynnik przyjął najwyższą wartość -8,3. Najniższą wartość zaobserwowano w obszarze Jankowa Żagańska, gdzie wynik wynosi 0,0. W pozostałych ośmiu obszarach nie przekracza on wartości - 5,3. Postępująca migracja może wynikać z trudnych warunków życia, problemów ze znalezieniem satysfakcjonującej pracy i niskiej atrakcyjności osiedleńczej.

Tabela 3 Saldo emigracji na 1000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Zameldowania	Wymeldowania	Liczba mieszkańców	Saldo migracji	Saldo migracji na 1000 mieszkańców
Iłowa I	Obszar 1	21	31	1202	-10	-8,3
Iłowa II	Obszar 2	21	26	1012	-5	-4,9
Iłowa III	Obszar 3	23	28	1139	-5	-4,4
Iłowa IV	Obszar 4	5	6	221	-1	-4,5
Klików	Obszar 5	7	8	316	-1	-3,2
Jankowa Żag.	Obszar 6	9	9	348	0	0,0
Konin Żag.	Obszar 7	21	26	1012	-5	-4,9
Szczepanów	Obszar 8	8	10	380	-2	-5,3
Czyżówek	Obszar 9	5	6	253	-1	-4,0
Borowe	Obszar 10	9	11	443	-2	-4,5
SUMA	Gmina	129	161	6326	-32	-5,1

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Iłowa

Grafika 1 Saldo emigracji na 1000 mieszkańców

Źródło danych: opracowanie własne

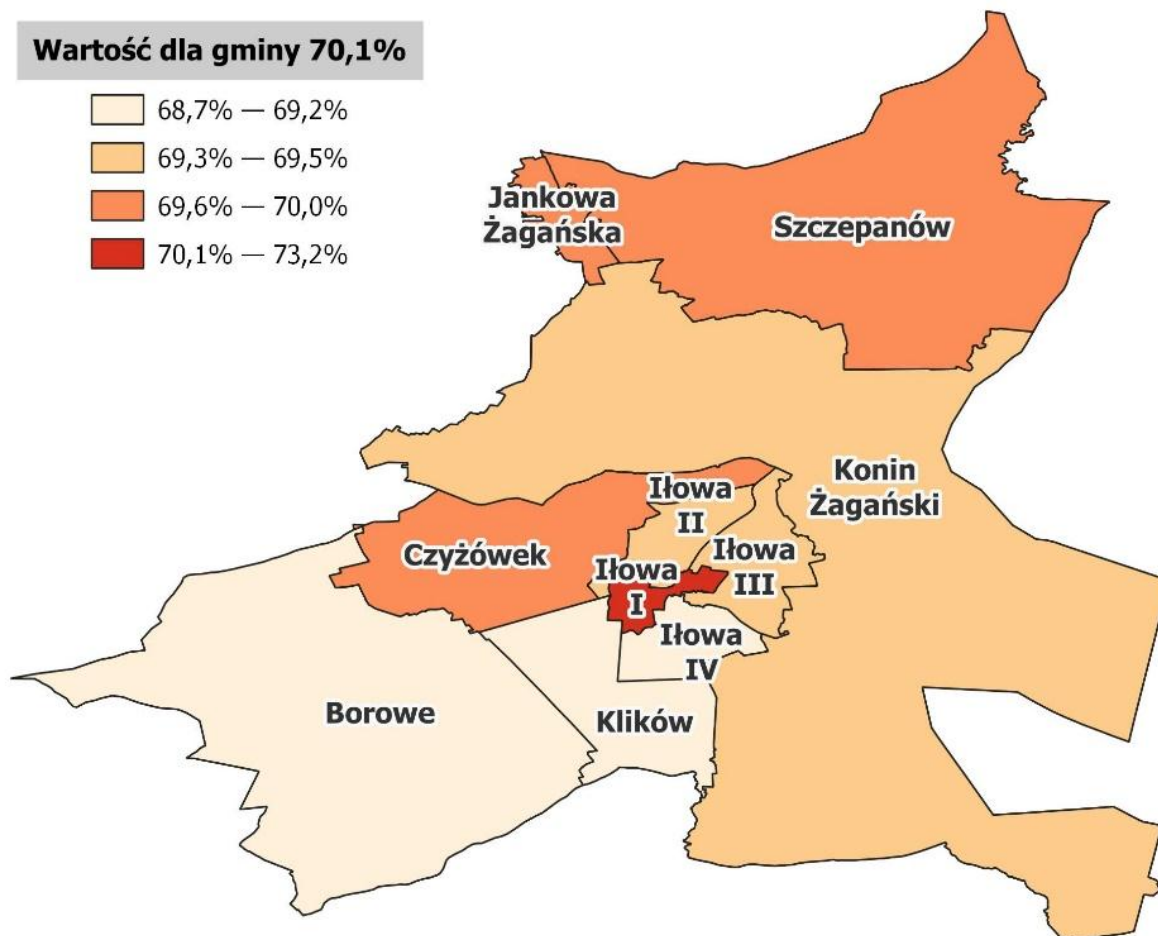
Kolejnym istotnym wskaźnikiem pokazującym sytuację społeczną jest **obciążenie demograficzne**, czyli stosunek sumy liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym. W Polsce przyjęto za wiek nieprodukcyjny osoby w wieku przedprodukcyjnym (0 do 17 lat) oraz poprodukcyjnym (więcej niż 60 dla kobiet oraz więcej niż 65 dla mężczyzn). Analogicznie wiek produkcyjny to 18 do 59 dla kobiet lub 64 dla mężczyzn. Analizując powyższe ekonomiczne grupy wiekowe należy pamiętać, że gdy osoby w wieku poprodukcyjnym stanowią większość, można mówić o zjawisku starzenia się społeczeństwa. Zjawisko to często powoduje wiele problemów np. zmniejszenie zasobu siły roboczej czy wzrost kosztów przeznaczanych na opiekę zdrowotną czy konieczność przystosowania przestrzeni dla osób starszych. Dużym wyzwaniem jest także integracja międzypokoleniowa. Z pozyskanych danych wynika, że w gminie Łłowa zamieszkuje 3718 osób w wieku produkcyjnym i 2608 osób w wieku nieprodukcyjnym, co daje wartość obciążenia demograficznego na poziomie 70,1%. Najwyższe obciążenie demograficzne występuje w obszarze Łłowa I i przyjmuje wartość 73,2%, a najniższe w obszarze Borowe, Klików i Łłowa IV, w których nie przekracza 69,0%.

Tabela 4 Obciążenie demograficzne

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców w wieku nieprodukcyjnym	Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Obciążenie demograficzne
Łłowa I	Obszar 1	508	694	73,2%
Łłowa II	Obszar 2	415	597	69,5%
Łłowa III	Obszar 3	467	672	69,5%
Łłowa IV	Obszar 4	90	131	68,7%
Klików	Obszar 5	129	187	69,0%
Jankowa Żagańska	Obszar 6	143	205	69,8%
Konin Żagański	Obszar 7	415	597	69,5%
Szczepanów	Obszar 8	156	224	69,6%
Czyżówek	Obszar 9	104	149	69,8%
Borowe	Obszar 10	181	262	69,1%
SUMA	Gmina	2608	3718	70,1%

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Łłowa

Grafika 2 Obciążenie demograficzne

Źródło danych: opracowanie własne

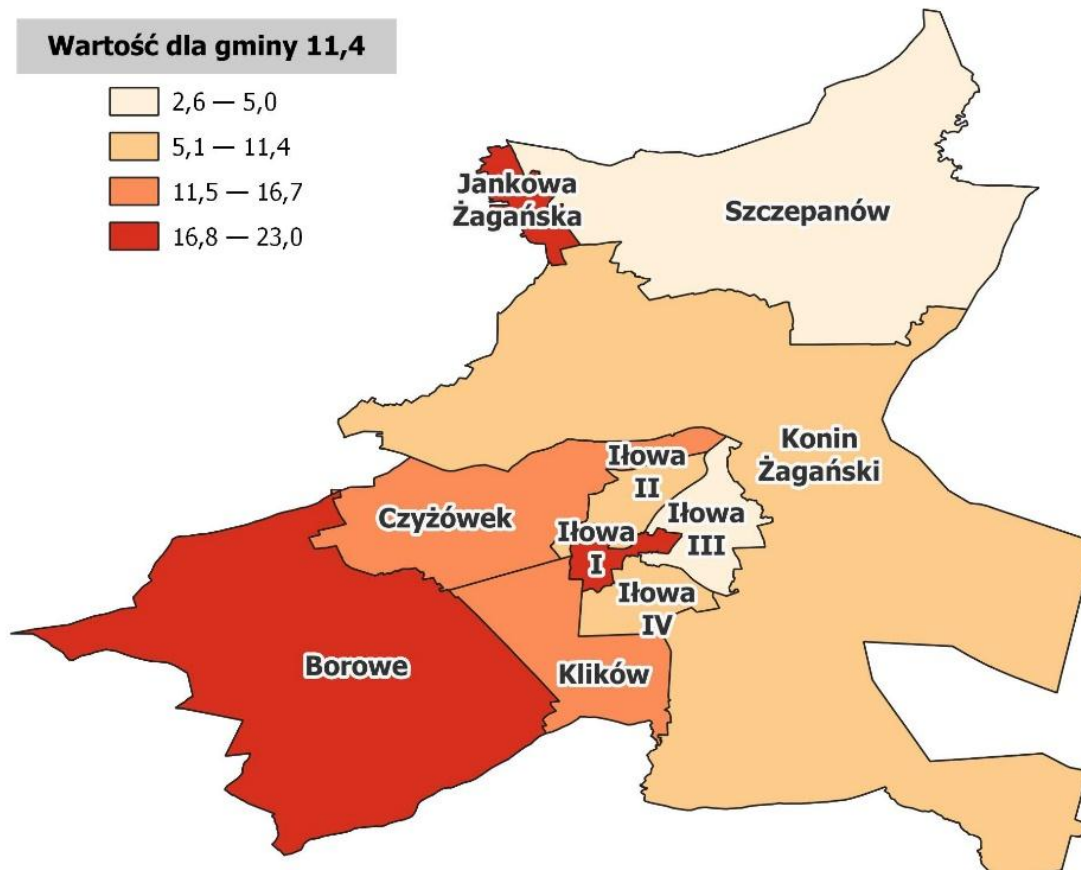
Kolejną, kluczową zmienną o charakterze społecznym jest wskaźnik dotyczący **bezrobocia** wśród mieszkańców gminy. Bezrobocie często jest przyczynkiem do natężenia wielu problemów społecznych, a jego poziom często odzwierciedla sytuację materialną mieszkańców. Liczba osób bezrobotnych na terenie gminy wynosi 72 osoby, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wynik w wysokości 11,4. Wskaźnik ten najwyższą wartość przyjmuje w obszarze Jankowej Żagańskiej, gdzie wynosi 23. Na drugim miejscu znajduje się obszar Iłowa I z wartością 19,1. Najniższe bezrobocie zaobserwować można w obszarze Szczepanów, gdzie wskaźnik wynosi 2,3. Spośród wszystkich wyodrębnionych obszarów, w pięciu wartość wskaźnika jest wyższa niż wartość średnia dotycząca całej gminy.

Tabela 5 Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Iłowa I	1202	23	19,1
Obszar 2	Iłowa II	1012	8	7,9
Obszar 3	Iłowa III	1139	4	3,5
Obszar 4	Iłowa IV	221	2	9,0
Obszar 5	Klików	316	4	12,6
Obszar 6	Jankowa Żagańska	348	8	23,0
Obszar 7	Konin Żagański	1012	11	10,9
Obszar 8	Szczepanów	380	1	2,6
Obszar 9	Czyżówek	253	3	11,9
Obszar 10	Borowe	43	8	18,1
Średnia	Gmina	6326	72	11,4

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych GUS

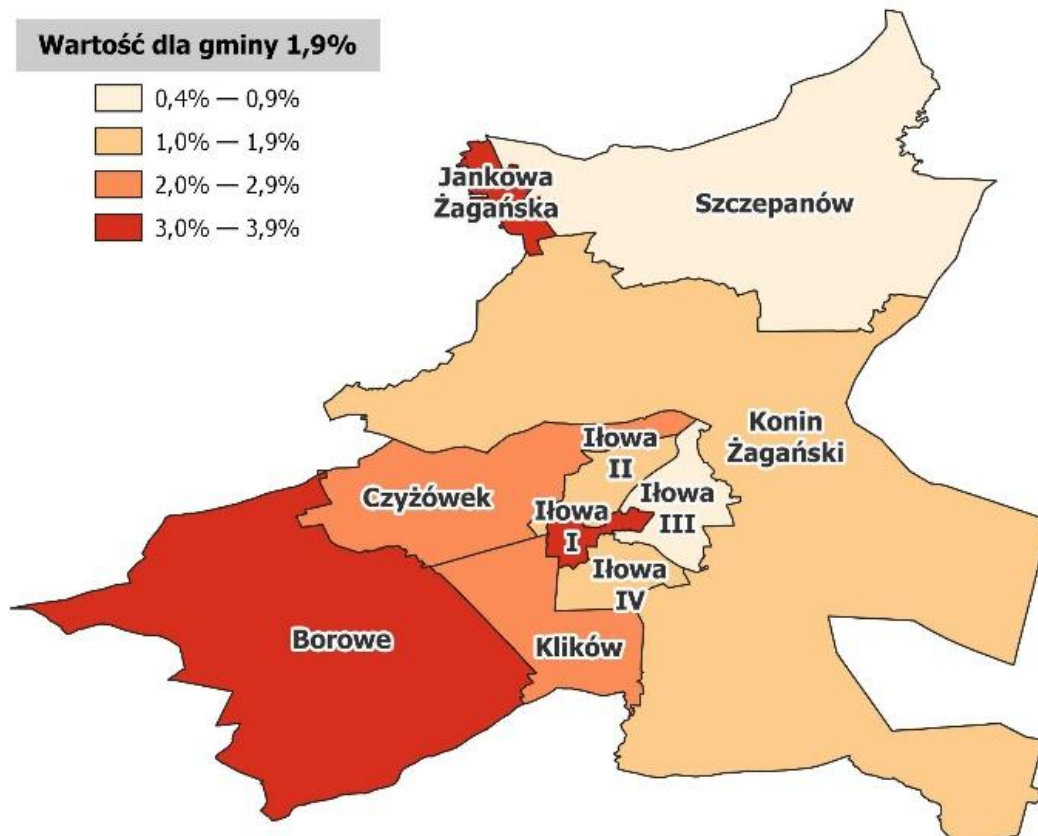
Grafika 3 Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców

Źródło danych: opracowanie własne

Istotnym wskaźnikiem dotyczących problemu bezrobocia jest ten, który ukazuje **liczbę bezrobotnych wśród mieszkańców w wieku produkcyjnym**. W gminie Iłowa wskaźnik ten wynosi 1,9%. Jednak nie oddaje on w pełni zróżnicowanej sytuacji w poszczególnych obszarach. W obszarze Jankowa Żagańska wskaźnik ten jest najwyższy i wynosi 3,9%. Na drugim miejscu znajduje się obszar Iłowa I z wynikiem 3,3%, a w obszarze Szczepanów wynosi on tylko 0,4%.

Grafika 4 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (dane w %)

Źródło danych: opracowanie własne

Tabela 6 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (dane w %)

		Liczba mieszkańców w wieku produkcyjnym	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem	Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym
Obszar 1	Iłowa I	694	23	3,3%
Obszar 2	Iłowa II	597	8	1,3%
Obszar 3	Iłowa III	672	4	0,6%
Obszar 4	Iłowa IV	131	2	1,5%
Obszar 5	Klików	187	4	2,1%
Obszar 6	Jankowa Żagańska	205	8	3,9%
Obszar 7	Konin Żagański	597	11	1,8%
Obszar 8	Szczepanów	224	1	0,4%
Obszar 9	Czyżówek	149	3	2,0%
Obszar 10	Borowe	262	8	3,1%
Średnia	Gmina	3718	72	1,9%

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Żaganiu

Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców jest jednym z głównych wskaźników dotyczącym bezpieczeństwa mieszkańców. Zdarzenie drogowe to „wypadek drogowy lub kolizja drogowa, zaistniała lub mająca początek na drodze publicznej, w strefie ruchu lub w strefie zamieszkania, w związku z ruchem przynajmniej jednego pojazdu”⁹. W gminie Łłowa na 1000 mieszkańców przypada średnio 11,5 zdarzeń drogowych. Poziom wskaźnika najwyższy jest w obszarze Konin Żagański gdzie wynosi 25,7. Należy zwrócić uwagę, że w przez ten obszar przebiega autostrada A18 i jej łączenie z drogą krajową nr 296. Duże natężenie ruchu oraz zła jakość infrastruktury ruchu może przyczyniać się do większej niż w innych obszarach, liczby zdarzeń drogowych. Najmniej zdarzeń drogowych ma miejsce w obszarze Łłowa, gdzie wskaźnik wynosi 4,9.

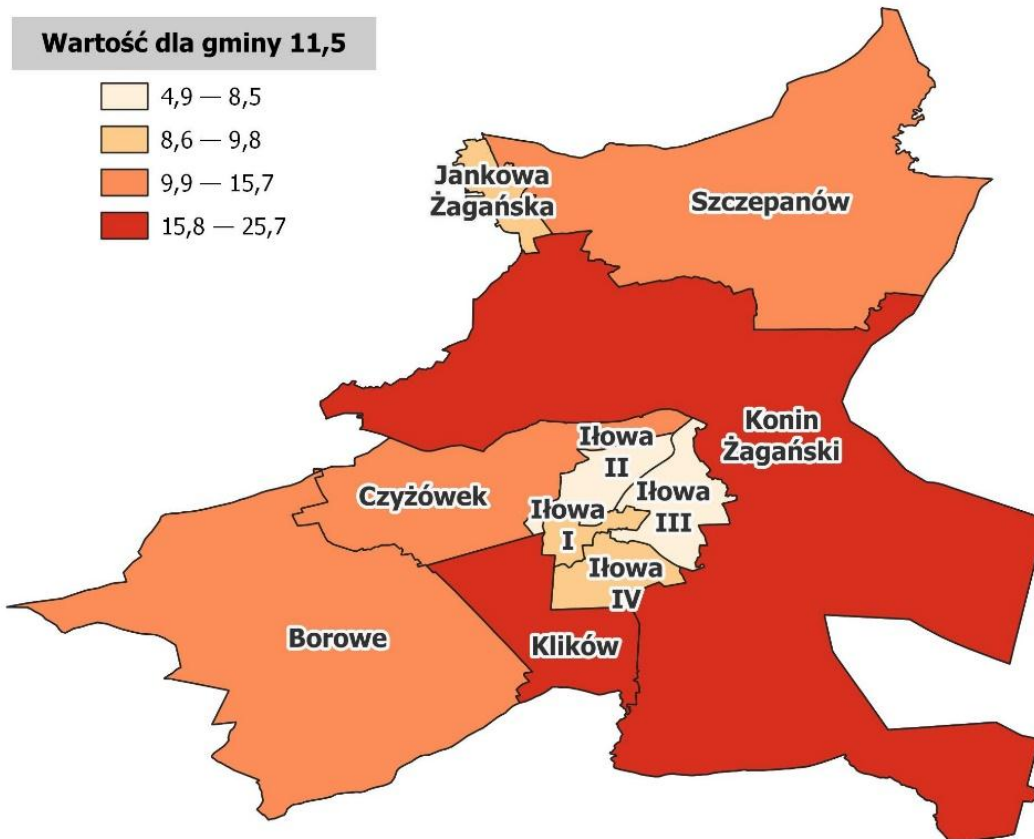
Tabela 7 Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Zdarzenia w ruchu drogowym	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Łłowa I	1202	11	9,2
Obszar 2	Łłowa II	1012	5	4,9
Obszar 3	Łłowa III	1139	9	7,9
Obszar 4	Łłowa IV	221	2	9,0
Obszar 5	Klików	316	5	15,8
Obszar 6	Jankowa Żagańska	348	3	8,6
Obszar 7	Konin Żagański	1012	26	25,7
Obszar 8	Szczepanów	380	4	10,5
Obszar 9	Czyżówek	253	3	11,9
Obszar 10	Borowe	443	5	11,3
Średnia	Gmina	6326	73	11,5

Źródło danych: opracowanie na podstawie danych Komisariatu Policji w Łłowej

⁹Zgodnie z Zarządzeniem nr 31 Komendanta Głównego Policji z dnia 26 października 2015 r. w sprawie metod i form prowadzenia przez Policję statystyki zdarzeń drogowych oraz Zarządzeniem nr 40 Komendanta Głównego Policji z dnia 18 grudnia 2017 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie metod i form prowadzenia przez Policję statystyki zdarzeń drogowych.

Grafika 5 Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń

Źródło danych: opracowanie własne

Pomoc społeczna jest istotnym obszarem działania władz lokalnych na rzecz wspierania mieszkańców, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji życiowej. Ośrodki pomocy społecznej udzielają realnego wsparcia osobom i rodzinom dotkniętym różnego rodzaju problemami i deficytami. W gminie Iłowa na 1000 mieszkańców ze stałych świadczeń pomocy społecznej korzystają średnio 42 osoby. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w obszarze Klików gdzie wskaźnik wynosi 66,4. Na drugim miejscu znajduje się sąsiadujący z nim obszar Iłowa I, dla którego wskaźnik wynosi 60,7. Najmniej osób pobierających świadczenia odnotowano w obszarze Iłowa IV – 9.

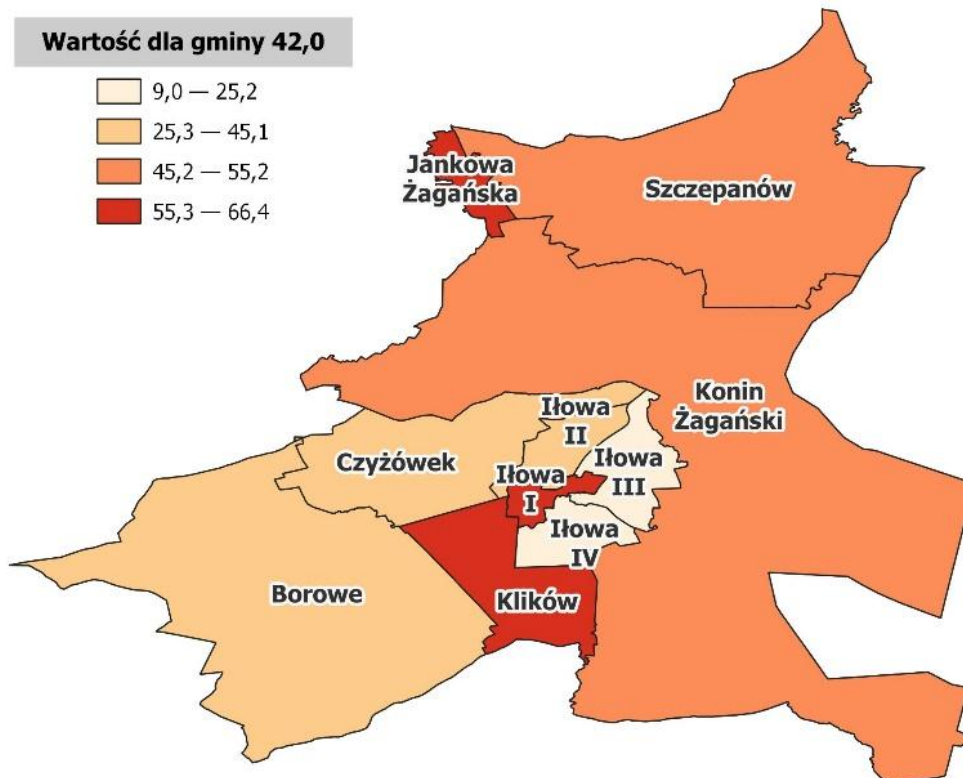
Tabela 8 Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba klientów korzystających ze świadczeń ogółem	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Iłowa I	1202	73	60,7
Obszar 2	Iłowa II	1012	38	37,5
Obszar 3	Iłowa III	1139	17	14,9
Obszar 4	Iłowa IV	221	2	9,0
Obszar 5	Klików	316	21	66,4
Obszar 6	Jankowa Żagańska	348	20	57,5

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba klientów korzystających ze świadczeń ogółem	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców
Obszar 7	Konin Żagański	1012	49	48,4
Obszar 8	Szczepanów	380	18	47,4
Obszar 9	Czyżówek	253	9	35,6
Obszar 10	Borowe	443	19	42,9
Średnia	Gmina	6326	266	42,0

Źródło danych: opracowanie własne na bazie informacji z Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowej.

Grafika 6 Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń

Źródło danych: opracowanie własne

W gminie Iłowa na 1000 mieszkańców średnio udziela się 109,7 świadczeń. Najwyższa wartość wskaźnika występuje w obszarze Jankowa Żagańska gdzie wynosi 244,3. Na kolejnym miejscu znajdują się ze zbliżonymi wartościami wskaźników obszary Iłowa I z wynikiem 166,4 i Iłowa II 162. Najniższą wartość obserwuje się w obszarze Borowe, gdzie udzielono średnio 29,4 świadczenia.

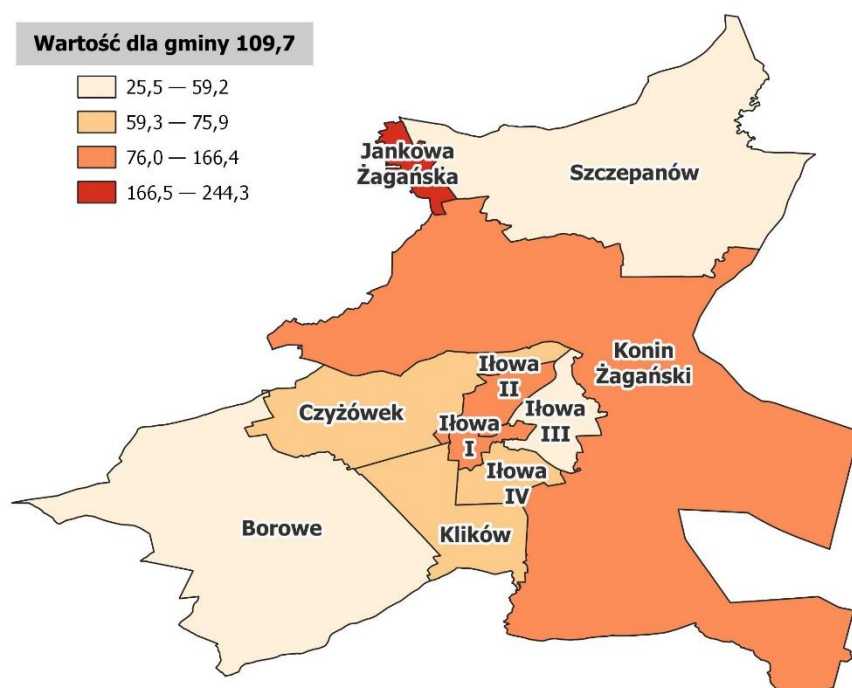
Tabela 9 Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej	Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Iłowa I	1202	200	166,4
Obszar 2	Iłowa II	1012	164	162,0
Obszar 3	Iłowa III	1139	29	25,5

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej	Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców
Obszar 4	Iłowa IV	221	16	72,3
Obszar 5	Klików	316	24	75,9
Obszar 6	Jankowa Żagańska	348	85	244,3
Obszar 7	Konin Żagański	1012	124	122,5
Obszar 8	Szczepanów	380	21	55,3
Obszar 9	Czyżówek	253	18	71,1
Obszar 10	Borowe	443	13	29,4
Średnia	Gmina	6326	694	109,7

Źródło danych: opracowanie własne na bazie informacji z Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowej.

Grafika 7 Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców

Źródło danych: opracowanie własne

Jedną z kluczowych spaw, w perspektywie planowania procesów rewitalizacyjnych, ale też działania ośrodków pomocy społecznej, jest **wiedza o osobach o szczególnych potrzebach**. Zapisy Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami jasno wskazują na konieczność zapewnienia równego dostępu do usług i możliwości uczestnictwa w życiu społecznym osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Osoby ze szczególnymi potrzebami są narażone na ryzyko wykluczenia społecznego, dlatego istotne jest podejmowanie działań w gminie, które mają na celu ich integrację, pełne włączenie, a także zapewnienie przyjaznego dostępu do usług publicznych. Wdrażanie przepisów dotyczących dostępności jest ważnym elementem budowania społeczeństwa opartego na równości i szacunku dla wszystkich jego członków. Analiza wsparcia udzielanego w zakresie pomocy społecznej dla osób z niepełnosprawnościami, które są jedną z grup osób ze

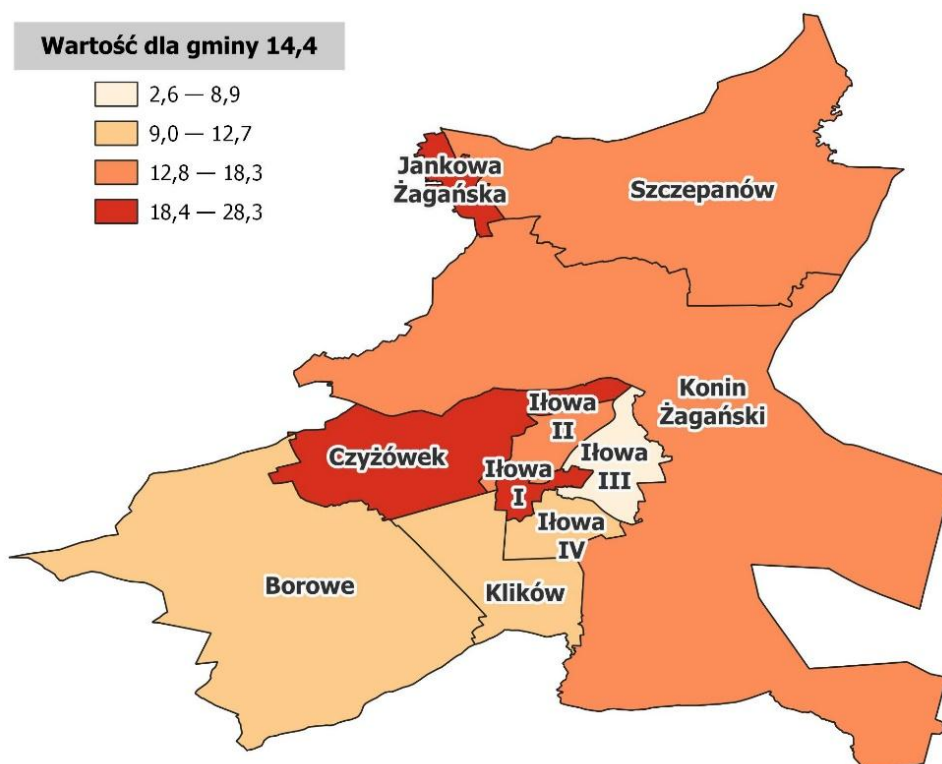
szczególnymi potrzebami szczególnie pomaga identyfikować obszary, w których konieczne są dalsze działania mające na celu poprawę jakości życia i zapewnienie pełnego uczestnictwa tej grupy społecznej. Średnia liczba osób pobierających świadczenie ze względu na niepełnosprawność w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w gminie Iłowa wynosi 14,4. Najwyższą wartość wskaźnik można zaobserwować w obszarze Iłowa I, gdzie w przeliczeniu na 1000 mieszkańców 28,3 osoby pobierają takie świadczenie. Najniższą wartość wskaźnik wykazuje w obszarze Iłowa III – 2,6.

Tabela 10 Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność	Liczba mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Iłowa I	34	1202	28,3
Obszar 2	Iłowa II	13	1012	12,8
Obszar 3	Iłowa III	3	1139	2,6
Obszar 4	Iłowa IV	2	221	9,0
Obszar 5	Klików	3	316	9,5
Obszar 6	Jankowa Żagańska	7	348	20,1
Obszar 7	Konin Żagański	13	1012	12,8
Obszar 8	Szczepanów	5	380	13,2
Obszar 9	Czyżówek	6	253	23,7
Obszar 10	Borowe	5	443	11,3
Średnia	Gmina	91	6326	14,4

Źródło danych: opracowanie własne na bazie informacji z Ośrodka Pomocy Społecznej w Iłowej.

Grafika 8 Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców

Źródło danych: opracowanie własne

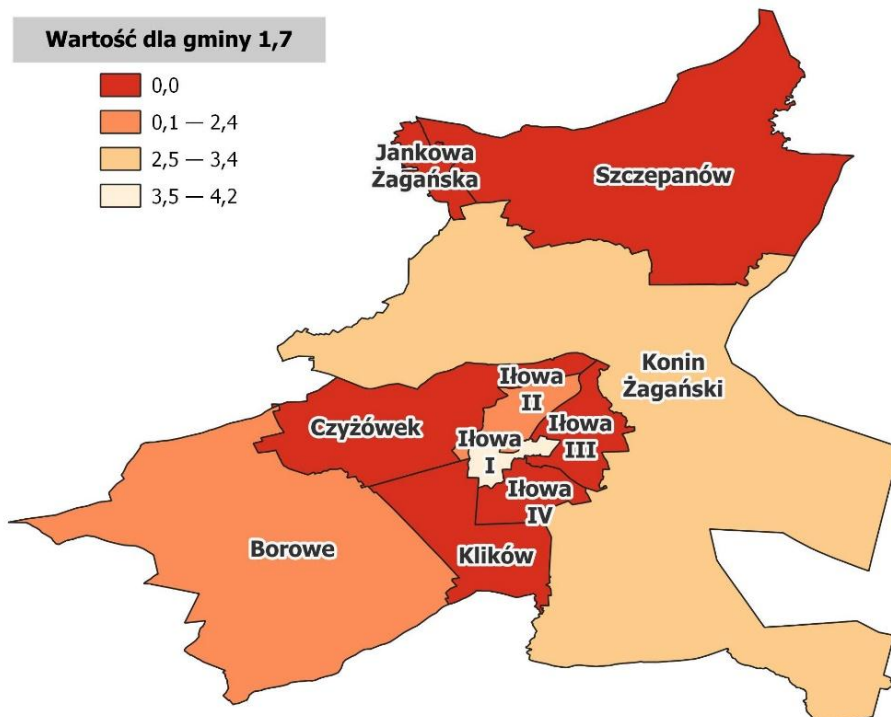
Jednym z głównych wyznaczników oddolnej aktywności mieszkańców oraz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, jest liczba działających na danym terenie **organizacji pozarządowych**. Wspieranie współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi może pozytywnie wpłynąć na aktywizację mieszkańców i ich oddolne zaangażowanie. Na terenie całej gminy działa jedenaście organizacji pozarządowych, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wskaźnik o wartości 1,7. Najwyższy poziom wskaźnika zanotowano w obszarze Iława I gdzie wartość ta wynosi 4,2. Należy zauważyć, że na terenie sześciu z dziesięciu wyodrębnionych obszarów nie działa żadna organizacja pozarządowa.

Tabela 11 Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Iława I	1202	5	4,2
Obszar 2	Iława II	1012	2	2,0
Obszar 3	Iława III	1139	0	0,0
Obszar 4	Iława IV	221	0	0,0
Obszar 5	Klików	316	0	0,0
Obszar 6	Jankowa Żagańska	348	0	0,0
Obszar 7	Konin Żagański	1012	3	3,0
Obszar 8	Szczepanów	380	0	0,0
Obszar 9	Czyżówek	253	0	0,0
Obszar 10	Borowe	443	1	2,3
Średnia	Gmina	6326	11	1,7

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Iławie

Grafika 9 Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców

Źródło danych: opracowanie własne

Zbadanie liczby czytelników w stosunku do 1000 mieszkańców jest jednym ze wskaźników społecznych mierzącym nie tylko poziom czytelnictwa, ale także aktywność kulturalną mieszkańców. Na znaczenie bibliotek zwraca także uwagę ustawodawca i wskazuje, że biblioteki publiczne „służą zaspokojeniu potrzeb oświatowych, kulturowych i informacyjnych ogółu społeczeństwa oraz uczestniczą w upowszechnianiu wiedzy i kultury”¹⁰.

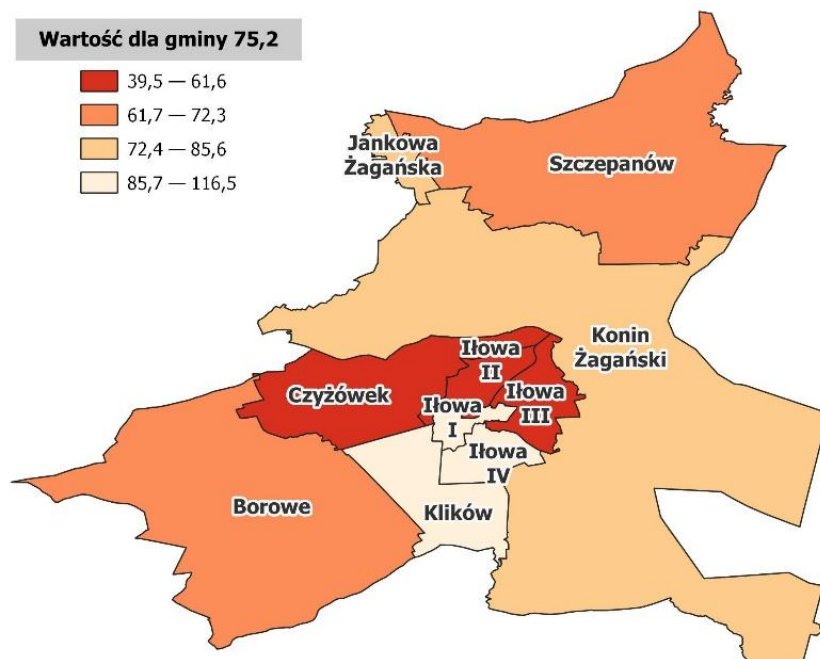
W gminie Łłowa 476 osób jest zapisanych do biblioteki, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wartość wskaźnika na poziomie 75,2. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w obszarze Łłowa I, w którym wynosi 116,5, a najniższą w obszarze Łłowa III – 39,5.

Tabela 12 Liczba czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba osób zapisanych do biblioteki	Liczba osób zapisanych do biblioteki na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Łłowa I	1202	140	116,5
Obszar 2	Łłowa II	1012	60	59,3
Obszar 3	Łłowa III	1139	45	39,5
Obszar 4	Łłowa IV	221	19	85,8
Obszar 5	Klików	316	30	94,8
Obszar 6	Jankowa Żagańska	348	26	74,7
Obszar 7	Konin Żagański	1012	86	85,0
Obszar 8	Szczepanów	380	26	68,5
Obszar 9	Czyżówek	253	13	51,4
Obszar 10	Borowe	443	31	70,0
Średnia	Gmina	6326	476	75,2

Źródło danych: opracowanie własne na bazie danych z Biblioteki Kultury w Łłowej

Grafika 10 Liczba czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców

Źródło danych: opracowanie własne

¹⁰ Ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach, Dz.U. 2022 poz. 2393.

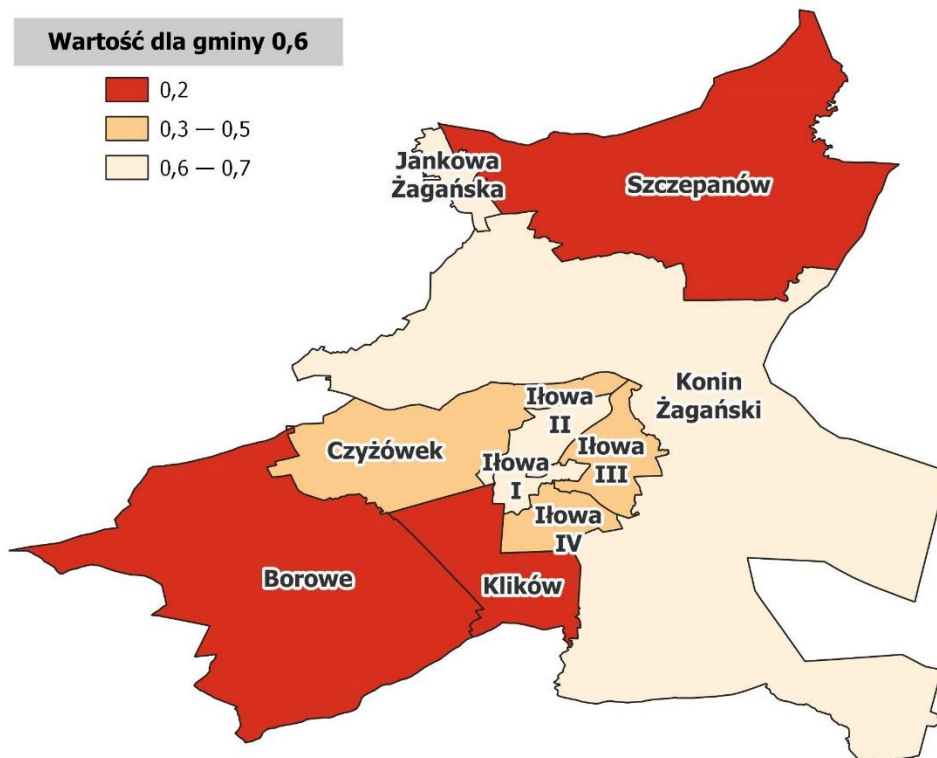
Ostatnim brany pod uwagę wskaźnikiem społecznym w diagnozie delimitacyjnej gminy Iłowa jest wskaźnik przedstawiający procentowo stosunek liczby uczniów do liczby osób zapisanych do klubów sportowych, co pozwala określić wskaźnik liczby osób korzystających z zajęć sportowych. Dla gminy Iłowa wynosi on 0,6. Najwyższą wartość osiąga w obszarach Iłowa I, Iłowa II, Jankowa Żagańska i Konin Żagański, gdzie wynosi 0,7. Najniższą wartość obserwujemy w obszarze Borowe i Szczepanów – 0,2.

Tabela 13 Liczba osób korzystających z zajęć sportowych

Obszary porównawcze		Liczba uczniów	Liczba osób zapisanych do na zajęcia sportowe	Liczba osób zapisanych do na zajęcia sportowe na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Iłowa I	107	80	0,7
Obszar 2	Iłowa II	58	42	0,7
Obszar 3	Iłowa III	41	20	0,5
Obszar 4	Iłowa IV	17	7	0,4
Obszar 5	Klików	18	3	0,2
Obszar 6	Jankowa Żagańska	6	4	0,7
Obszar 7	Konin Żagański	70	48	0,7
Obszar 8	Szczepanów	15	3	0,2
Obszar 9	Czyżówek	18	5	0,3
Obszar 10	Borowe	41	8	0,2
Średnia	Gmina	391	220	0,6

Źródło danych: Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy w Iłowej

Grafika 11 Liczba osób korzystających z zajęć sportowych

Źródło danych: opracowanie własne

Wskaźniki gospodarcze

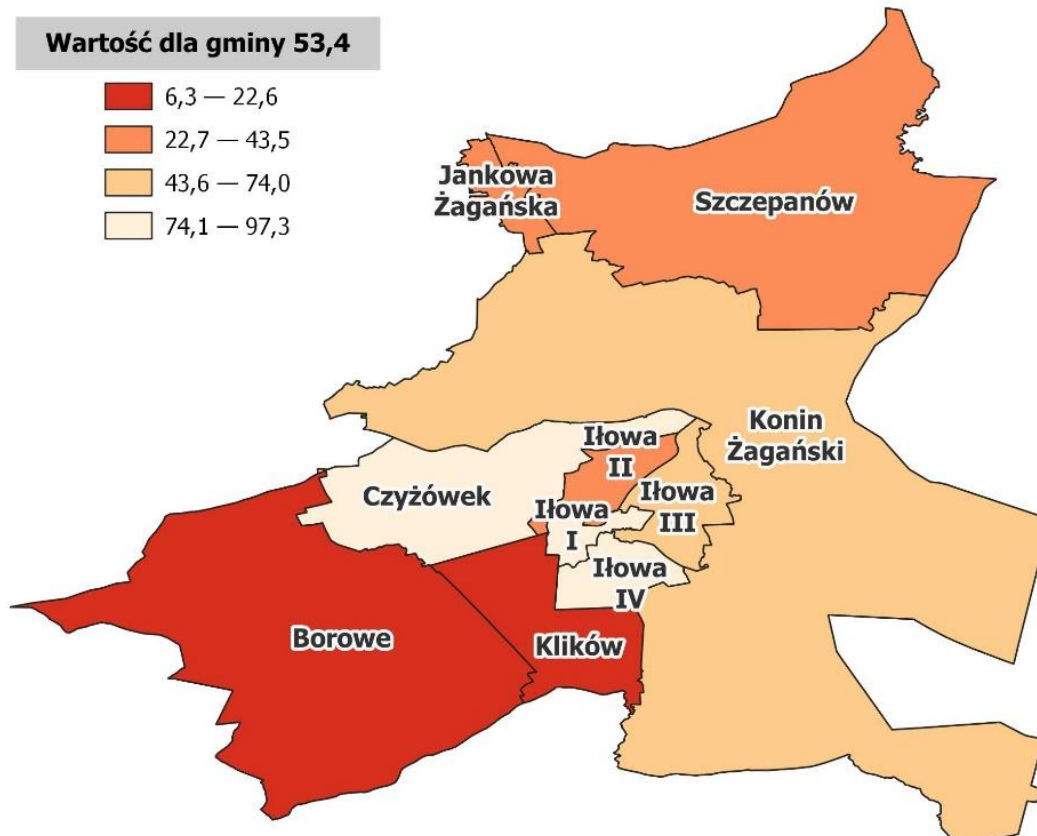
W sferze gospodarczej ocenie poddane zostały wskaźniki dotyczące podmiotów gospodarczych. Pozwalają zbadać przedsiębiorczość w gminie oraz poziom aktywności gospodarczej mieszkańców. Wysoki poziom aktywności gospodarczej może wskazywać na korzystne warunki dla inwestycji, tworzenie nowych miejsc pracy oraz wzrost gospodarczy gminy. Natomiast niski poziom aktywności gospodarczej może oznaczać występowanie ograniczenia w rozwoju sektora prywatnego, braku dogodnych warunków dla przedsiębiorczości mieszkańców. Pierwszym wskaźnikiem gospodarczym, który uwzględniono w analizach **była liczba podmiotów gospodarczych** w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Średnia wartość wskaźnika dla całej gminy Łłowa wynosi 53,4. Najwyższą wartość wskaźnika obserwujemy w obszarze Łłowa I, w którym wynosi on 97,3. Na drugim miejscu znajduje się obszar Czyżówek z wartością wskaźnika wynoszącą 90,9. Najniższą wartość wskaźnik uzyskuje w obszarze Klików – 6,3.

Tabela 14 Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Łłowa I	1202	117	97,3
Obszar 2	Łłowa II	1012	41	40,5
Obszar 3	Łłowa III	1139	53	46,5
Obszar 4	Łłowa IV	221	18	81,3
Obszar 5	Klików	316	2	6,3
Obszar 6	Jankowa Żagańska	348	12	34,5
Obszar 7	Konin Żagański	1012	53	52,4
Obszar 8	Szczepanów	380	9	23,7
Obszar 9	Czyżówek	253	23	90,9
Obszar 10	Borowe	443	10	22,6
Średnia	Gmina	6326	338	53,4

Źródło danych: opracowanie własne na bazie danych z Urzędu Gminy Łłowa

Grafika 12 Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło danych: opracowanie własne

Drugim wskaźnikiem gospodarczym zastosowanym w analizie gminy łowicza była **liczba nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych do liczby wyrejestrowanych podmiotów**. Jego niska wartość może świadczyć o problemach ekonomicznych i przeszkodach w prowadzeniu działalności gospodarczej. Średnia wartość wskaźnika dla całej gminy wynosi 0,16. Najwyższy poziom wskaźnika występuje w obszarze Iłowa I wynosząc 1,66, a najniższy w obszarze Jankowa Żagańska, gdzie wynosi – 2,87.

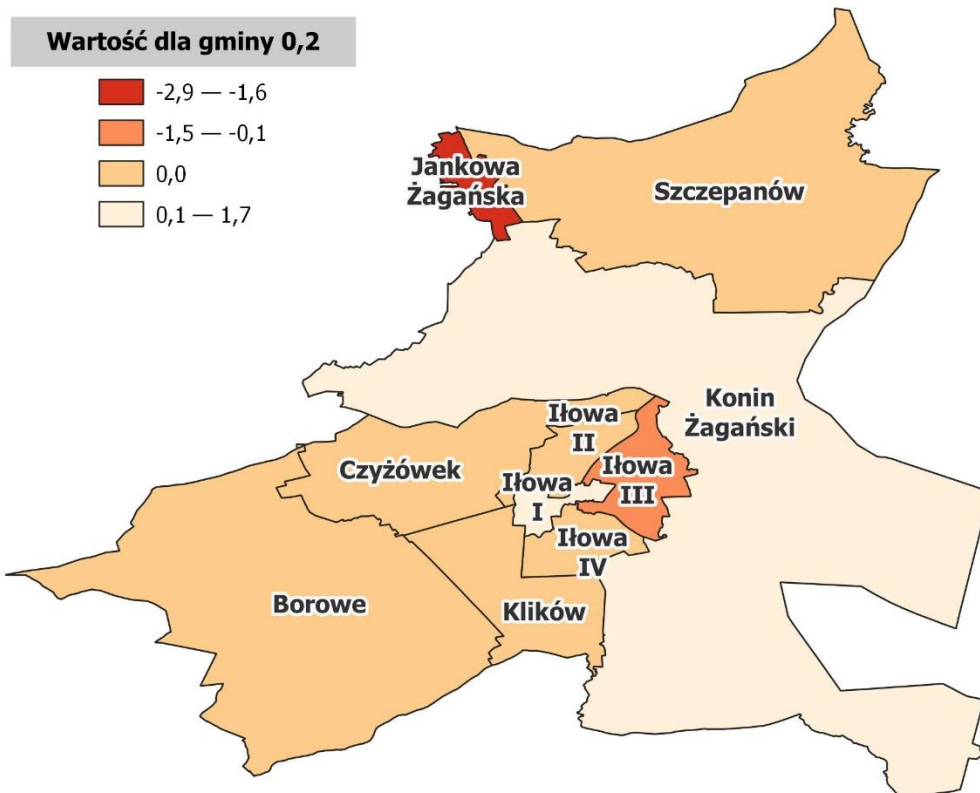
Tabela 15 Porównanie liczby nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych z wyrejestrowanymi podmiotami

Obszary porównawcze	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do wyrejestrowanych	Udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ogólnej liczbie	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi podmiotami gospodarczymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców
Obszar 1	6	4	1,5	5,1%	1,66
Obszar 2	3	3	1,0	7,3%	0,00
Obszar 3	3	4	0,8	5,7%	-0,88
Obszar 4	0	0	0	0,0%	0,00

Obszary porównawcze	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba wyrejestrowanych podmiotów gospodarczych	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w stosunku do wyrejestrowanych	Udział nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w ogólnej liczbie	Różnica pomiędzy nowo zarejestrowanymi podmiotami gospodarczymi a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców
Obszar 5	0	0	0	0,0%	0,00
Obszar 6	1	2	0,5	8,3%	-2,87
Obszar 7	3	2	1,5	5,7%	0,99
Obszar 8	0	0	0	0,0%	0,00
Obszar 9	1	1	1,0	4,3%	0,00
Obszar 10	0	0	0	0,0%	0,00
Średnia	17	16	1,1	6,0%	0,16

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Iłowa

Grafika 13 Porównanie liczby nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych z wyrejestrowanymi podmiotami

Źródło danych: opracowanie własne

Wskaźniki środowiskowe

Poddając diagnozie sferę środowiskową zwrócono uwagę na stan i jakość środowiska naturalnego, które mają bezpośredni wpływ na jakość życia mieszkańców w gminie. Analizowano dane związane z niebezpiecznymi wyrobami azbestowymi, obszarami zamieszkałymi znajdującymi się w strefach zagrożonych hałasem drogowym i kolejowym, oraz jakością powietrza i źródłami jego zanieczyszczeń. Pierwszym wskaźnikiem o charakterze środowiskowym, który poddany został analizie, jest masa wyrobów azbestowych przypadających na jednego mieszkańca gminy wyrażona w kg. Azbest jest materiałem niebezpiecznym dla zdrowia mieszkańców i może prowadzić do groźnych chorób, w tym nowotworowych. Ustawodawca zakazuje stosowania wyrobów zawierających ten surowiec¹¹ oraz rozporządzenie dotyczące bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów azbestowych¹². Niestety w wielu obiektach wybudowanych przed wejściem w życie tych regulacji wciąż występują materiały zawierające szkodliwy surowiec. Jest to wynik długiego okresu, w którym azbest był powszechnie stosowany w budownictwie i infrastrukturze, a także braku świadomości dotyczącej jego zagrożeń dla zdrowia, a jego usunięcie i utylizacja wiąże się z koniecznością poniesienia wysokich kosztów. Średnia wartość badanego wskaźnika dla gminy Łłowa wynosi 1,3. Najwyższą wartość wskaźnik osiągnął w obszarze Czyżówek, gdzie wyniósł 8,7. Na drugim miejscu w obszarze Klików wskaźnik osiąga wartość 3,3. Najniższą wartość zaobserwowano w obszarach Łłowa I, Łłowa IV – 0,0.

Tabela 16 Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych na mieszkańca

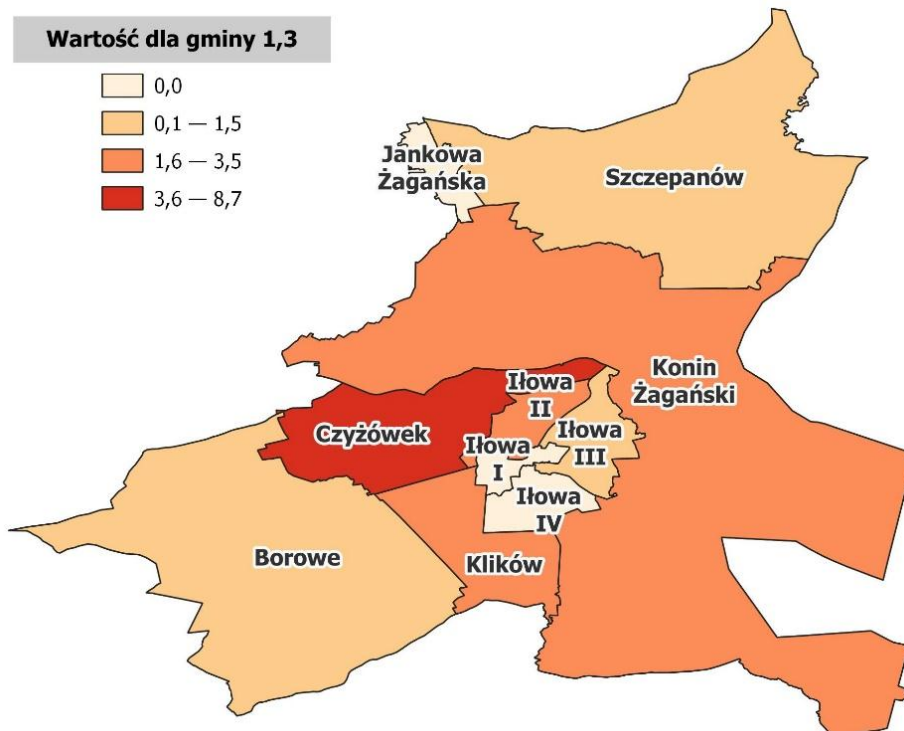
Obszary porównawcze		Liczba mieszkańców	Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych	Ilość wyrobów azbestowych w przeliczeniu na mieszkańca [kg/mieszkańca]
Obszar 1	Łłowa I	1202	0,0	0,0
Obszar 2	Łłowa II	1012	1600,0	1,6
Obszar 3	Łłowa III	1139	960,0	0,8
Obszar 4	Łłowa IV	221	0,0	0,0
Obszar 5	Klików	316	1040,0	3,3
Obszar 6	Jankowa Żagańska	348	0,0	0,0
Obszar 7	Konin Żagański	1012	2240,0	2,2
Obszar 8	Szczepanów	380	160,0	0,4
Obszar 9	Czyżówek	253	22110,0	8,7
Obszar 10	Borowe	443	160,0	0,4
Średnia	Gmina	6326	8370,0	1,3

Źródło danych: opracowanie własne na bazie danych Urzędu Gminy Łłowa

¹¹ Ustawa o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest z dnia 19 czerwca 1997 r. (Dz.U. 1997 nr 101 poz. 628).

¹² Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest o (Dz.U. 2004 nr 71 poz.649).

Grafika 14 Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych na mieszkańca

Źródło danych: opracowanie własne

Kolejnym wskaźnikiem środowiskowym jest zbadanie **liczby budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem** drogowym i kolejowym. Na potrzeby przeprowadzenia analizy, za strefę zagrożenia hałasem przyjęto obszar znajdujący się 100 m od linii kolejowych i dróg głównych ruchu przyspieszonego oraz 50 m od dróg głównych. Zamieszkiwanie w miejscach, w których występuje natężenie hałasem może nie tylko obniżyć komfort życia, ale również wpływać na pogorszenie się stanu zdrowia. W całej gminie Iłowa 4,5% wszystkich budynków mieszkalnych znajduje się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym, a wartość ta jest najwyższa w obszarze Jankowa Żagańska. Może to być spowodowane przebiegającą przez teren i obszaru linią kolejową i jej rozgałęzieniem. Podobna sytuacja występuje na obszarze Iłowa I, na którym wskaźnik osiąga wartość 8,85%. W pięciu z dziesięciu analizowanych obszarów wskaźnik wyniósł 0,0%

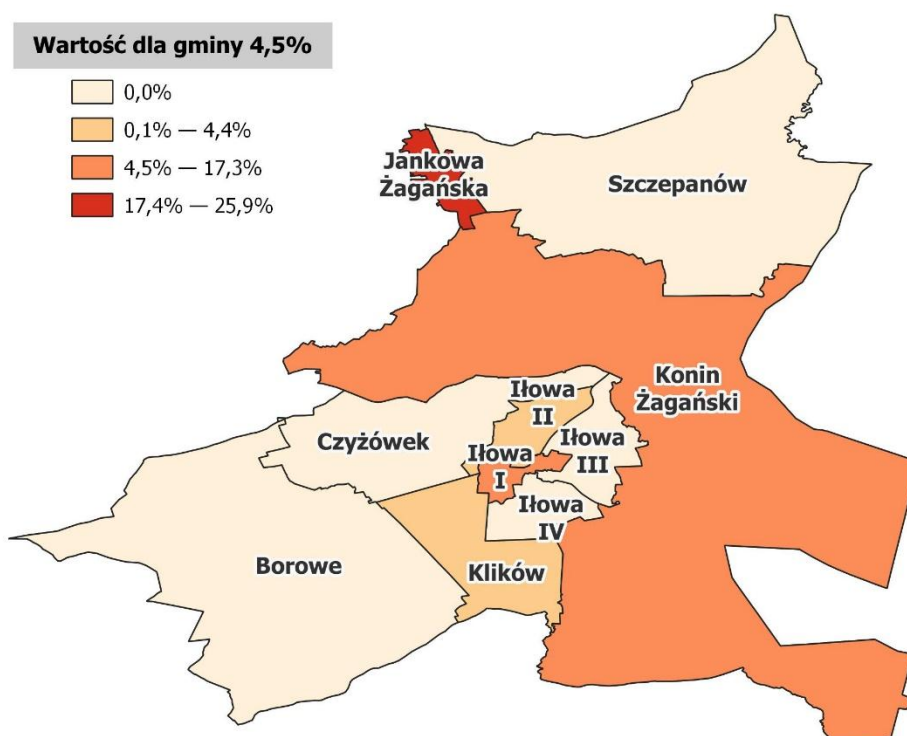
Tabela 17 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym (dane w %)

Obszary porównawcze	Budynki mieszkalne w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Liczba budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym
Obszar 1	Iłowa I	19	8,8%
Obszar 2	Iłowa II	1	0,6%
Obszar 3	Iłowa III	0	0,0%
Obszar 4	Iłowa IV	0	0,0%
Obszar 5	Klików	1	1,9%
Obszar 6	Jankowa Żagańska	21	25,9%

Obszary porównawcze		Budynki mieszkalne w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Liczba budynków mieszkalnych	Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym
Obszar 7	Konin Żagański	19	274	6,9%
Obszar 8	Szczepanów	0	109	0,0%
Obszar 9	Czyżówek	0	65	0,0%
Obszar 10	Borowe	0	84	0,0%
Średnia		61	1351	4,5%

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)

Grafika 15 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym (dane w %)

Źródło danych: opracowanie własne

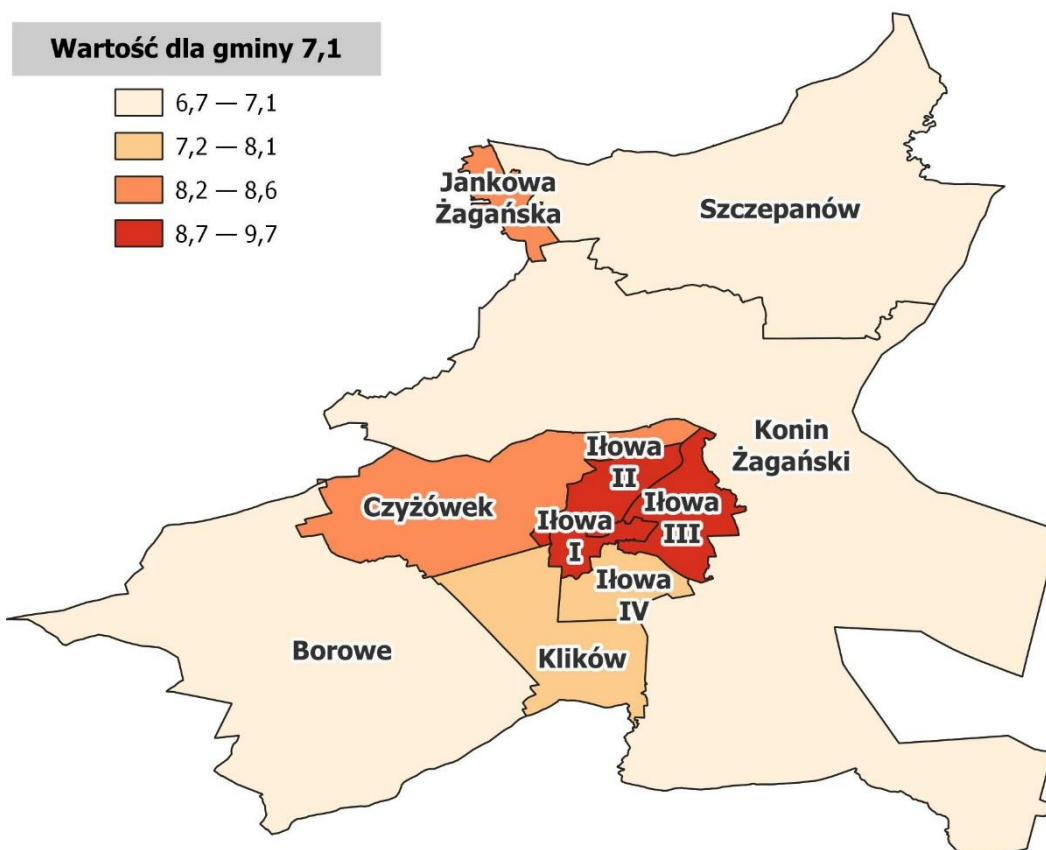
Bardzo istotnym wskaźnikiem środowiskowym, który został poddany analizie, jest **jakość powietrza**, która jest kluczowa i bezpośrednio przekłada się na ocenę zagrożenia dla zdrowia mieszkańców. Wskaźnik ten przedstawiony został w postaci analizy poziomego stężenia pyłów zawieszonych **PM2,5**. Stężenie wskazanego pyłu w powietrzu występuje najczęściej w obszarach zurbanizowanych, ponieważ jego głównym źródłem są pozaprzemysłowe procesy spalania (np. domowe piece) oraz pojazdy spalinowe. Średni poziom stężenia pyłów PM2.5 w powietrzu w gminie Iłowa wynosi 7,1. Najwyższy poziom obserwuje się w obszarze Iłowa II, na drugim miejscu znajduje się obszar Iłowa z wynikiem 8,9 i Iłowa III z wynikiem 8,8. Najniższe stężenie zaobserwowano w obszarze Borowe – 6,7.

Tabela 18 Średnie roczne stężenie PM2.5

Obszary porównawcze		Średnie roczne stężenie PM2.5 [$\mu\text{g}/\text{m}^3$]
Obszar 1	Iłowa I	8,9
Obszar 2	Iłowa II	9,7
Obszar 3	Iłowa III	8,8
Obszar 4	Iłowa IV	8,1
Obszar 5	Klików	7,3
Obszar 6	Jankowa Żagańska	8,3
Obszar 7	Konin Żagański	7,1
Obszar 8	Szczepanów	7,1
Obszar 9	Czyżówek	8,2
Obszar 10	Borowe	6,7
Średnia	Gmina	7,1

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych <https://powietrze.gios.gov.pl/>

Grafika 16 Średnie roczne stężenie PM2.5

Źródło danych: opracowanie własne

Ostatnim wskaźnikiem środowiskowym, powiązany z poprzednim jest **liczba gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe**. Dla gminy Iłowa średnia wynosi 63,7%. Wartość wskaźnika oblicza się poprzez stosunek liczba punktów w ewidencji źródeł ciepła wg rodzaju do liczby punktów w ewidencji źródeł ciepła ogrzewanych kotłami na paliwo stałe. Stosowanie takich kotłów

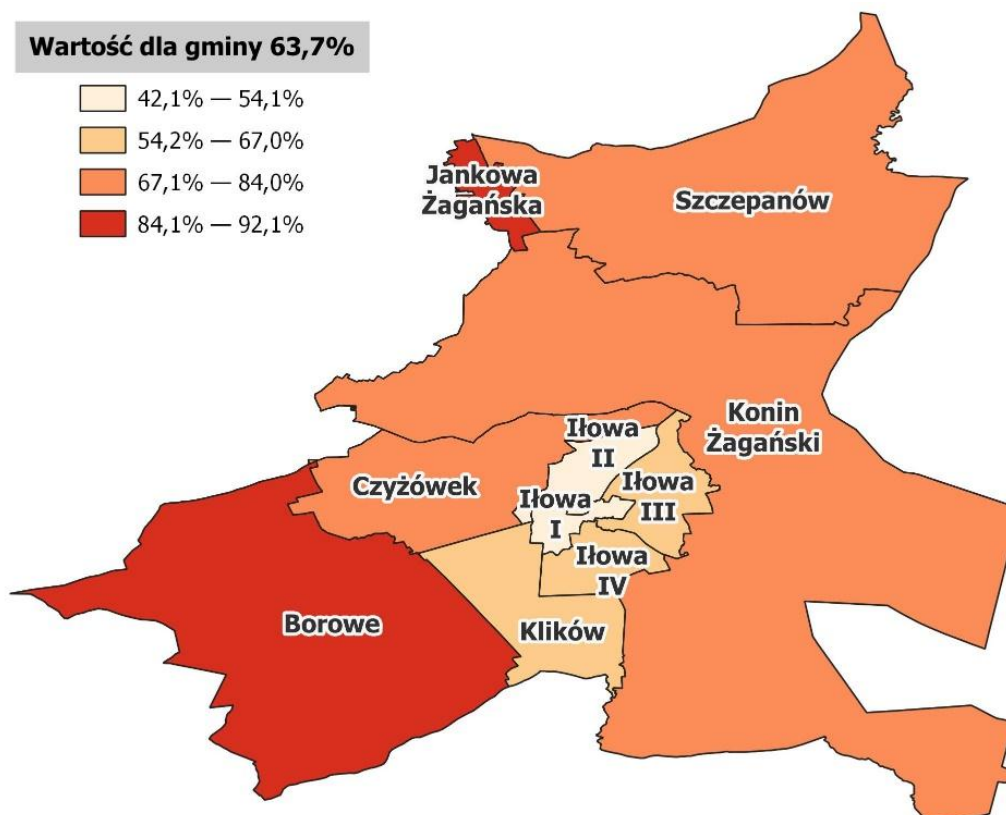
przyczynia się do zwiększenia zanieczyszczenia powietrza. Najwyższą wartość wskaźnik odnotowano w obszarze Borowe – 92,1%. Na drugim miejscu znajduje się obszar Jankowa Żagańska z wynikiem 90,2%. Jedną z najniższych wartości obserwujemy w obszarze Iłowa I z wynikiem 49,4%.

Tabela 19 Udział gospodarstw ogrzewanych na paliwo stałe

Obszary porównawcze		Liczba punktów w ewidencji źródeł ciepła (suma) podział wg rodzaju	Liczba punktów w ewidencji źródeł ciepła ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Udział gospodarstw ogrzewanych kotłami na paliwo stałe w %
Obszar 1	Iłowa I	1002	495	49,4%
Obszar 2	Iłowa II	560	236	42,1%
Obszar 3	Iłowa III	445	251	56,4%
Obszar 4	Iłowa IV	225	122	54,2%
Obszar 5	Klików	163	92	56,4%
Obszar 6	Jankowa Żagańska	379	342	90,2%
Obszar 7	Konin Żagański	746	579	77,6%
Obszar 8	Szczepanów	219	184	84,0%
Obszar 9	Czyżówek	131	105	80,2%
Obszar 10	Borowe	203	187	92,1%
Średnia	Gmina	4073	2593	63,7%

Źródło danych: opracowanie własne na bazie danych Urzędu gminy Iłowa

Grafika 17 Udział gospodarstw ogrzewanych na paliwo stałe

Źródło danych: opracowanie własne

Wskaźniki przestrzenno – funkcjonalne

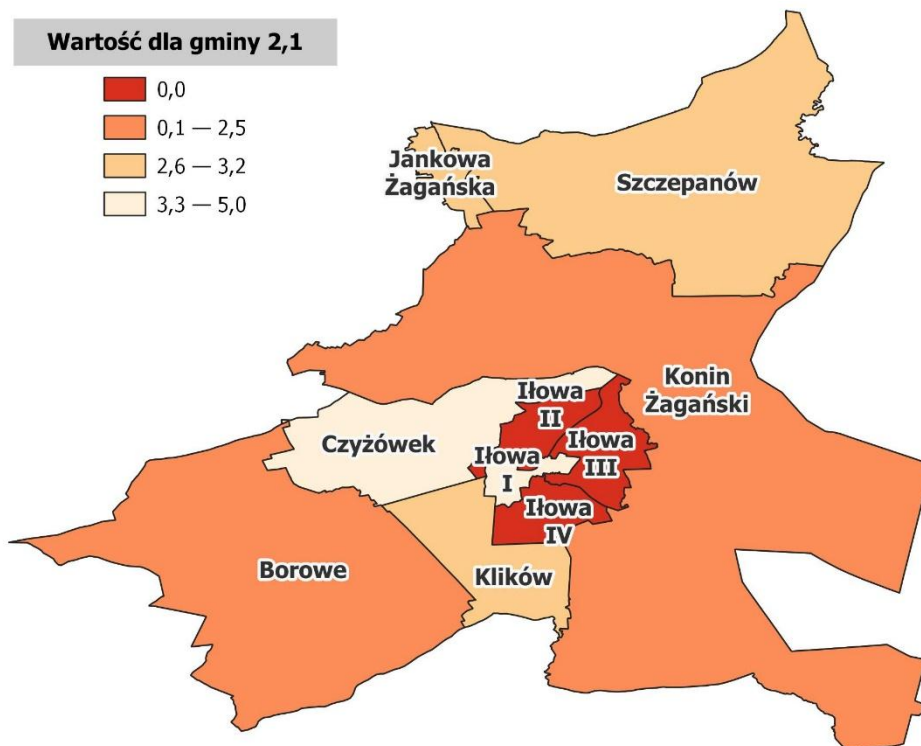
Na potrzeby diagnozy delimitacyjnej zbadano ograniczenia przestrzenne i ograniczenia w dostępności występujące na obszarach porównawczych, które obniżają komfort życia lokalnej społeczności. Należą do nich: dostępność do usług i przestrzeni publicznych, terenów rekreacyjnych, do komunikacji oraz obecności terenów biologicznie czynnych. Analiza sfery przestrzenno-funkcjonalnej opisuje dostęp mieszkańców do usług istotnych społecznie, które mają znaczący wpływ na jakość życia. Pierwszym analizowanym wskaźnikiem jest dostępność do usług publicznych (apteki, biblioteki, banków, poczty, urzędów, instytucji kultury, świetlice) w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Średnia wartość wskaźnika dla gminy łłowa wynosi 2,1. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w obszarze łłowa I i kształtowała się ona na poziomie 5,00, a także w obszarze Klików, gdzie wynosi 3.2. W trzech z dziesięciu badanych obszarów odnotowano wartość wskaźnika równą 0,0.

Tabela 20 Dostępność do usług społecznych

Obszary porównawcze		Liczba punktów usług publicznych	Liczba mieszkańców	Dostępność do usług społecznych (apteki, biblioteki, banki, poczta, urząd, instytucje kultury, świetlice)
Obszar 1	łłowa I	0	1202	5,0
Obszar 2	łłowa II	0	1012	0,0
Obszar 3	łłowa III	0	1139	0,0
Obszar 4	łłowa IV	0	221	0,0
Obszar 5	Klików	1	316	3,2
Obszar 6	Jankowa Źagańska	1	348	2,9
Obszar 7	Konin Źagański	2	1012	2,0
Obszar 8	Szczepanów	1	380	2,6
Obszar 9	Czyżówek	1	253	4,0
Obszar 10	Borowe	1	443	2,3
Średnia	Gmina	13	6326	2,1

Źródło danych: opracowanie własne na bazie danych Urzędu gminy łłowa

Grafika 18 Dostępność do usług społecznych

Źródło danych: opracowanie własne

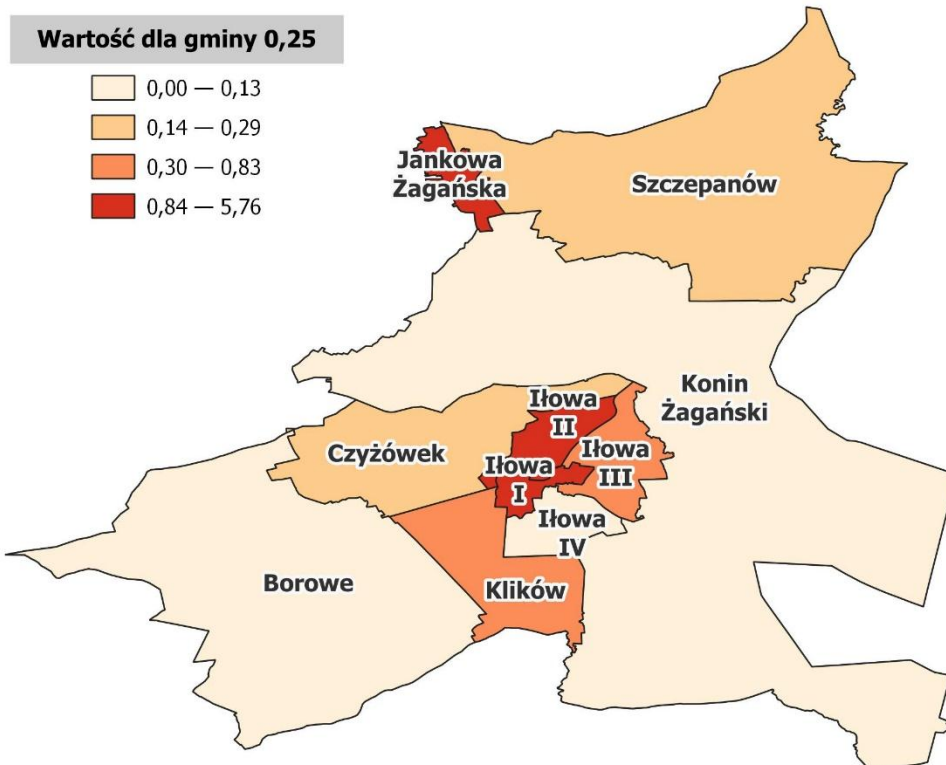
Kolejnym wskaźnikiem analizującym sferę przestrzenno-funkcjonalną jest **dostępność terenów rekreacyjnych obliczona na podstawie porównania zidentyfikowanych terenów**. Ich dostępność pozwala na prowadzenie szerokich działań rekreacyjnych, integracyjnych i sportowych, co znacząco podnosi jakość życia mieszkańców i ich integrację. Największy stosunek terenów rekreacyjnych do powierzchni wykazano w obszarze Iłowa I, a najmniej na terenie Iłowa IV. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na znaczny potencjał obszaru w celu organizowania działań sportowych, rekreacyjnych i integracyjnych dla lokalnej społeczności.

Tabela 21 Liczba zidentyfikowanych terenów rekreacyjnych w stosunku do powierzchni

Obszary porównawcze		Liczba terenów rekreacyjnych	Powierzchnia km ²	Stosunek terenów rekreacyjnych w powierzchni ogółem
Obszar 1	Iłowa I	7	1,2	5,76
Obszar 2	Iłowa II	2	2,2	0,91
Obszar 3	Iłowa III	1	3,3	0,30
Obszar 4	Iłowa IV	0	2,4	0,00
Obszar 5	Klików	4	6,7	0,60
Obszar 6	Jankowa Żagańska	4	1,8	2,27
Obszar 7	Konin Żagański	8	65,0	0,12
Obszar 8	Szczepanów	8	28,5	0,28
Obszar 9	Czyżówek	2	10,6	1,19
Obszar 10	Borowe	3	31,2	0,10
Średnia	Gmina	39	153,0	0,25

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)

Grafika 19 Liczba zidentyfikowanych terenów rekreacyjnych w stosunku do powierzchni

Źródło danych: opracowanie własne

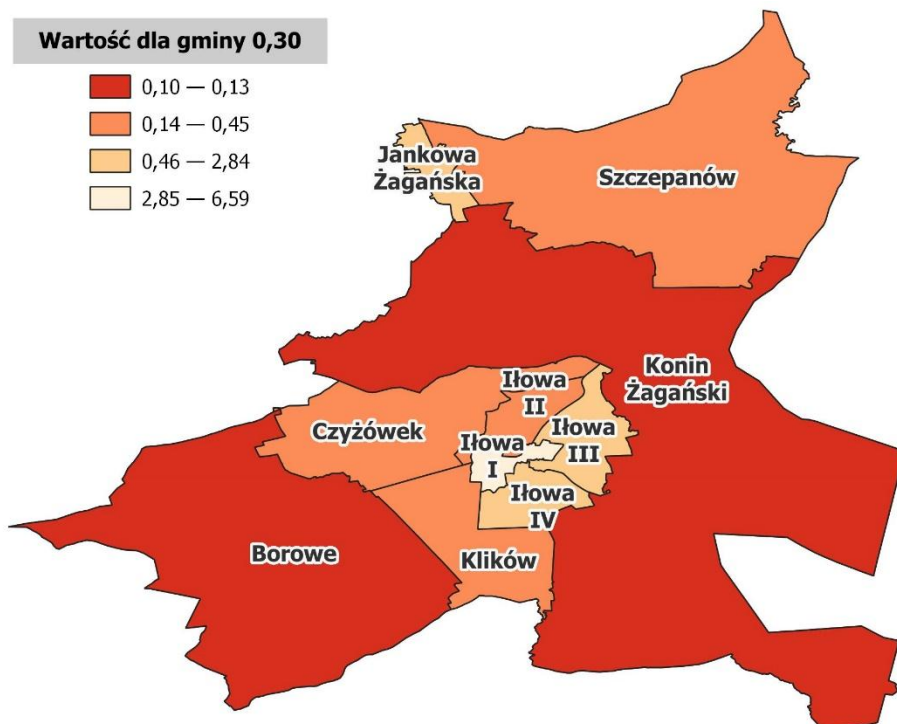
Dostępność komunikacyjna wyrażona liczbą przystanków autobusowych i kolejowych jest szczególnie istotnym wskaźnikiem przedstawiającym możliwości łatwego i przyjaznego dla mieszkańców dostępu do instytucji społecznych oraz zakładów pracy, które znajdują się poza miejscem zamieszkania. Przeanalizowano liczbę przystanków w odniesieniu do powierzchni wyrażonej w km². Średnia dla gminy wyniosła 0,30. Najwyższy poziom dostępności komunikacyjnej zaobserwowano w obszarze Iłowa I z wynikiem 6,59. Na drugim miejscu znalazł się obszar Jankowa Żagańska z wynikiem 2,84. Najniższą wartość wskaźnik osiągnął w obszarze Borowe – 0,10.

Tabela 22 Poziom dostępności komunikacyjnej (dane w %)

Obszary porównawcze		Liczba przystanków	Powierzchnia w km ²	Dostępność komunikacyjna
Obszar 1	Iłowa I	8	1,2	6,59
Obszar 2	Iłowa II	1	2,2	0,45
Obszar 3	Iłowa III	5	3,3	1,50
Obszar 4	Iłowa IV	2	2,4	0,83
Obszar 5	Klików	3	6,7	0,45
Obszar 6	Jankowa Żagańska	5	1,8	2,84
Obszar 7	Konin Żagański	8	65,0	0,12
Obszar 8	Szczepanów	9	28,5	0,32
Obszar 9	Czyżówek	2	10,6	0,19
Obszar 10	Borowe	3	31,2	0,10
Średnia	Gmina	46	153,0	0,30

Źródło danych: opracowanie własne na bazie danych z BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)

Grafika 20 Poziom dostępności komunikacyjnej (dane w %)

Źródło danych: opracowanie własne

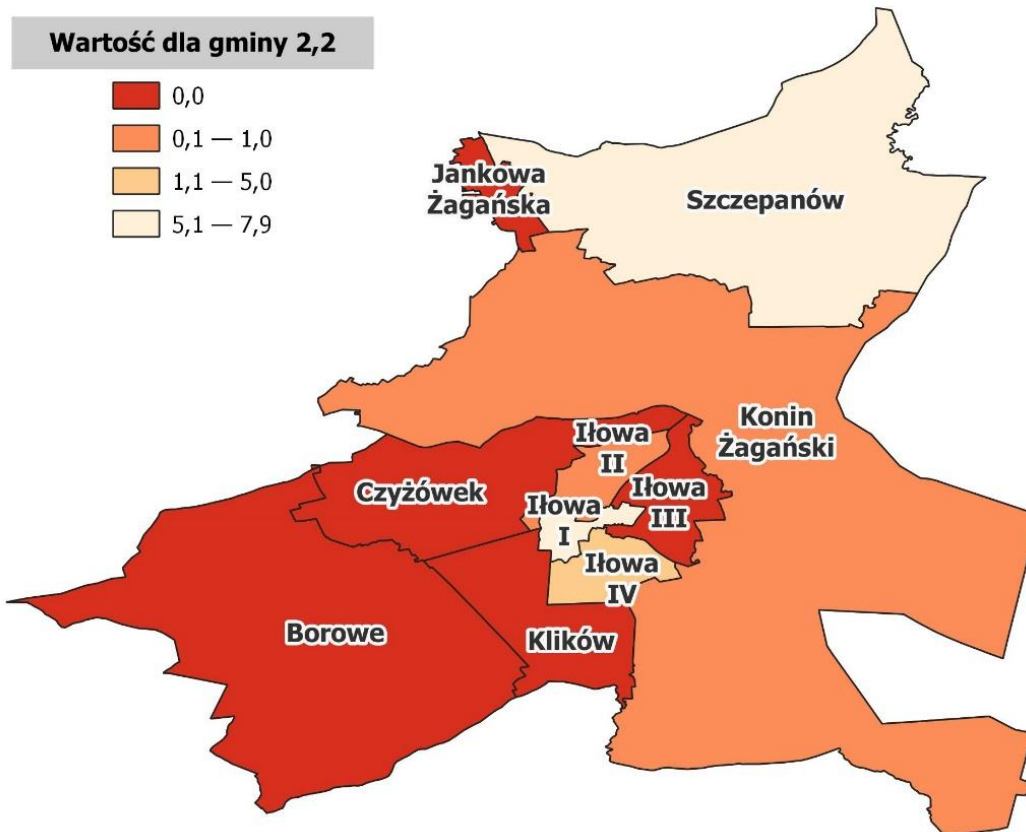
Istotnym wskaźnikiem przedstawiającym jakość dostępu do niezbędnych usług publicznych jest **dostępność opieki zdrowotnej**. Jej zagwarantowanie czyni dane miejsce obszarem sprzyjającym mieszkańcom. Analizie poddano liczbę podmiotów świadczących usługi opieki zdrowotnej w przeliczeniu na liczbę mieszkańców. Średnia dla gminy Iłowa wynosi 2,2. Obszar z najlepszą dostępnością to centralny punkt gminy – Szczepanów z wynikiem 7,9. Na drugim miejscu znajduje się obszar Iłowa I z wynikiem 6,7. Pięć z wybranych dziesięciu obszarów nie posiada ani jednego podmiotu świadczącego takie usługi.

Tabela 23 Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców

Obszary porównawcze		Liczba podmiotów opieki zdrowotnej	Liczba mieszkańców	Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców
Obszar 1	Iłowa I	8	1202	6,7
Obszar 2	Iłowa II	1	1012	1,0
Obszar 3	Iłowa III	0	1139	0,0
Obszar 4	Iłowa IV	1	221	4,5
Obszar 5	Klików	0	316	0,0
Obszar 6	Jankowa Żagańska	0	348	0,0
Obszar 7	Konin Żagański	1	1012	1,0
Obszar 8	Szczepanów	3	380	7,9
Obszar 9	Czyżówek	0	253	0,0
Obszar 10	Borowe	0	443	0,0
Średnia	Gmina	14	6326	2,2

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych biznes.gov.pl.

Grafika 21 Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców

Źródło danych: opracowanie własne

Ostatnim wskaźnikiem wykorzystanym do analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej gminy Iłowa jest **udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni gminy**. Takie powierzchnie to tereny zielone, które stanowią istotny element komfortowego funkcjonowania danego obszaru. Ich obecność ma pozytywny wpływ na estetykę i wizerunek przestrzeni. Poprawiają stan psychiczny mieszkańców, oczyszczają powietrze i mogą stanowić bazę do aktywności rekreacyjnej, sportowej i integracyjnej, a także zmniejszają ryzyka związane z powodzią, retencjonują wodę, obniżają temperaturę. Średnia dla gminy Iłowa wynosi 97,2%, jednak na obszarze Iłowa I, stanowiącym centralną część gminy, na obszarze z największą liczbą mieszkańców, udział ten wynosi tylko 59,5%. Najniższą wartość wskaźnik uzyskał w obszarze Iłowa II – 85,3%.

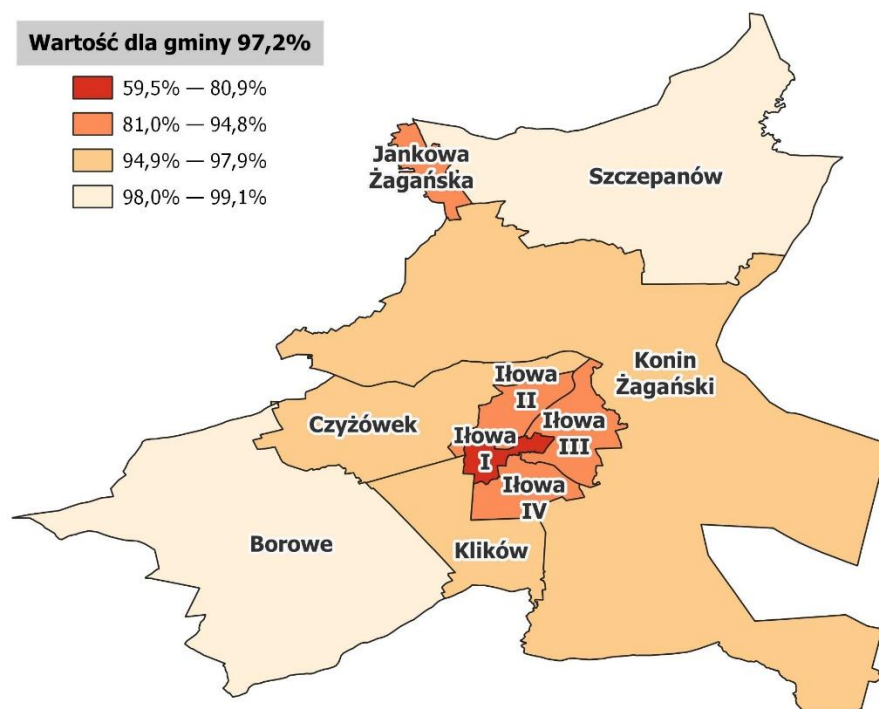
Tabela 24 Udział powierzchni biologicznie czynnej

Obszary porównawcze		Tereny biologicznie czynne w m ²	Powierzchnia w m ²	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem
Obszar 1	Iłowa I	722 394	1 214 711	59,5%
Obszar 2	Iłowa II	1 882 970	2 206 455	85,3%
Obszar 3	Iłowa III	2 951 149	3 341 792	88,3%
Obszar 4	Iłowa IV	2 233 814	2 417 535	92,4%
Obszar 5	Klików	6 540 339	6 699 249	97,6%

Obszary porównawcze		Tereny biologicznie czynne w m ²	Powierzchnia w m ²	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem
Obszar 6	Jankowa Żagańska	1 443 560	1 763 184	81,9%
Obszar 7	Konin Żagański	63 629 501	65 040 073	97,8%
Obszar 8	Szczepanów	28 125 682	28 524 331	98,6%
Obszar 9	Czyżówek	10 332 457	10 632 330	97,2%
Obszar 10	Borowe	30 908 415	31 193 197	99,1%
Średnia	Gmina	148 770 281	153 032 857	97,2%

Źródło danych: opracowanie własne na bazie danych z BDOT (Baza danych obiektów topograficznych)

Grafika 22 Udział powierzchni biologicznie czynnej

Źródło danych: opracowanie własne

Wskaźniki techniczne

Analiza wskaźników technicznych ma za zadanie zobrazować kondycję danego obszaru oraz wskazać jego mankamenty, które utrudniają, bądź uniemożliwiają jego rozwój, a także negatywnie oddziałują na jakość życia mieszkańców.

Pierwszym analizowanym wskaźnikiem technicznym jest **liczba zabytków i pomników przyrody** w przeliczeniu na 1 km². Średnia wartość wskaźnika w gminie wynosi odpowiednio 1,24 i 0,1. Jednak jest ona zróżnicowana pomiędzy poszczególnymi obszarami. Najbogatszym pod względem jest obszar Iłowa I, na terenie którego znajduje się łącznie 32,93 obiektów zabytkowych na jeden km². We wszystkich pozostałych dziewięciu obszarach wskaźnik nie przekracza wartości 2,00. Warto podkreślić, że w obszarach, na których zlokalizowane są obiekty o znaczeniu zabytkowym zachodzi

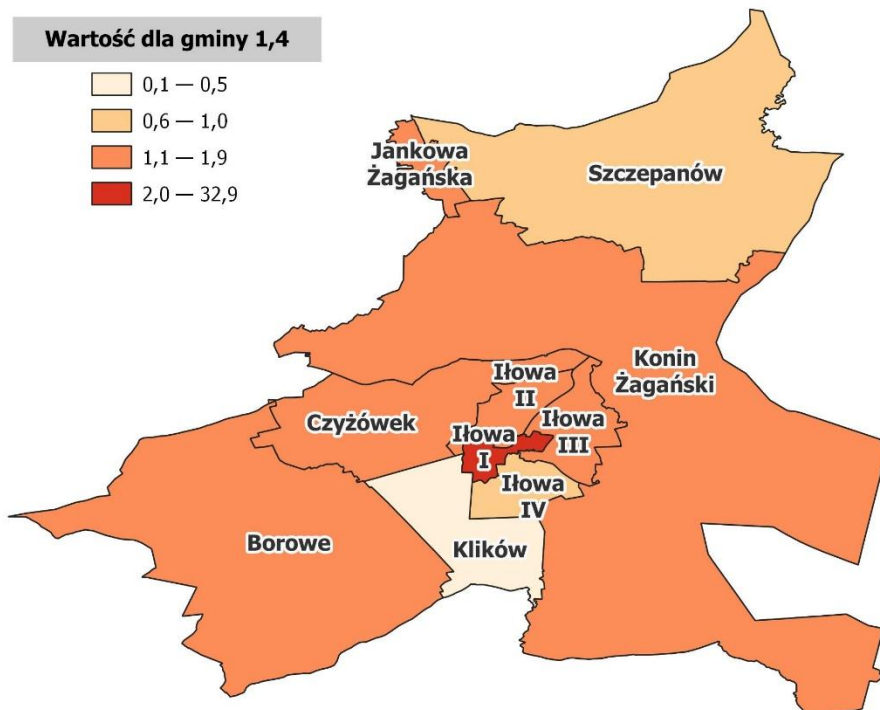
konieczność ich ochrony oraz konserwacji, a w związku z tym generują większe potrzeby i nakłady finansowe. Jednocześnie wysoka liczba tych obiektów może stanowić potencjał turystyczny, opierający się na pielęgnowaniu i promocji dziedzictwa materialnego.

Tabela 25 Liczba zabytków i pomników przyrody na km²

Obszary porównawcze		Liczba pomników przyrody na km ²	Liczba zabytków na km ²	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²
Obszar 1	Iłowa I	0,0	32,93	32,9
Obszar 2	Iłowa II	0,0	1,81	1,8
Obszar 3	Iłowa III	0,0	1,20	1,2
Obszar 4	Iłowa IV	0,0	0,83	0,8
Obszar 5	Klików	0,0	0,15	0,1
Obszar 6	Jankowa Żagańska	0,0	1,70	1,7
Obszar 7	Konin Żagański	0,1	1,34	1,4
Obszar 8	Szczepanów	0,1	0,56	0,7
Obszar 9	Czyżówek	0,1	1,03	1,1
Obszar 10	Borowe	0,4	0,71	1,1
Średnia	Gmina	0,1	1,24	1,4

Źródło danych: opracowanie własne na bazie danych z Gminy Iłowa

Grafika 23 Liczba zabytków i pomników przyrody na km²

Źródło danych: opracowanie własne

Oszczędność energetyczna staje się obecnie jednym z kluczowych zagadnień ze względu na istotny wzrost kosztów związanych z ogrzewaniem i energią elektryczną, ale także ochroną środowiska. Kolejny analizowany wskaźnik dotyczy tego, jaka **liczba obiektów użyteczności publicznej w przeliczeniu na km² wymaga termomodernizacji**. Średnia wartość dla gminy Iłowa wynosi 53,6%.

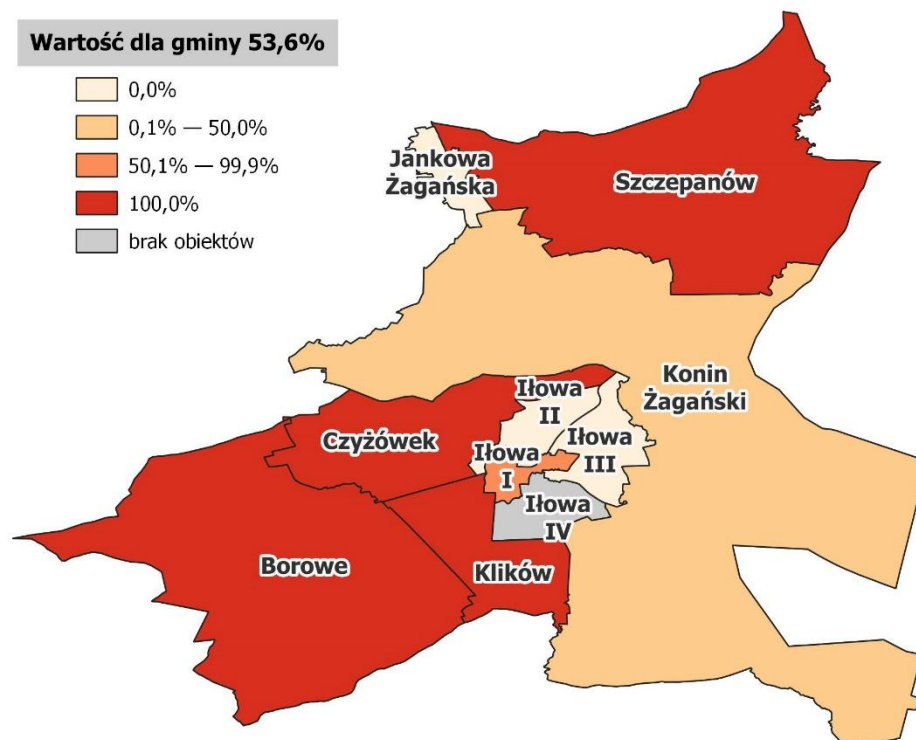
Pod uwagę wzięto liczbę budynków użyteczności publicznej dostosowanych w zakresie energooszczędności w stosunku do udziału obiektów wymagających termomodernizacji. Największa liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji przypadająca na km² występuje na obszarach Szczepanów, Borowe, Klików i Czyżówek. Warto jednak zwrócić uwagę, że obszar Iłowa I z wynikiem 60,0 stanowi centrum gminy Iłowa i na jego terenie znajduje się zdecydowana większość urzędów i innych obiektów użyteczności publicznej.

Tabela 26 Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji na km²

Obszary porównawcze		Liczba obiektów użyteczności publicznej	Udział obiektów użyteczności publicznej dostosowanych w zakresie elektrooszczędności	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji na km ²
Obszar 1	Iłowa I	14	0,21	64,3%
Obszar 2	Iłowa II	2	0,50	0,00%
Obszar 3	Iłowa III	2	1,00	0,00%
Obszar 4	Iłowa IV	0	-	-
Obszar 5	Klików	1	0,00	100,00
Obszar 6	Jankowa Żagańska	2	0,50	0,0%
Obszar 7	Konin Żagański	4	0,00	50,0%
Obszar 8	Szczepanów	1	0,00	100,0%
Obszar 9	Czyżówek	1	0,00	100,0%
Obszar 10	Borowe	1	0,00	100,0%
Średnia	Gmina	28	0,25	53,6%

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych z Gminy Iłowa

Grafika 24 Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji na km²

Źródło danych: opracowanie własne

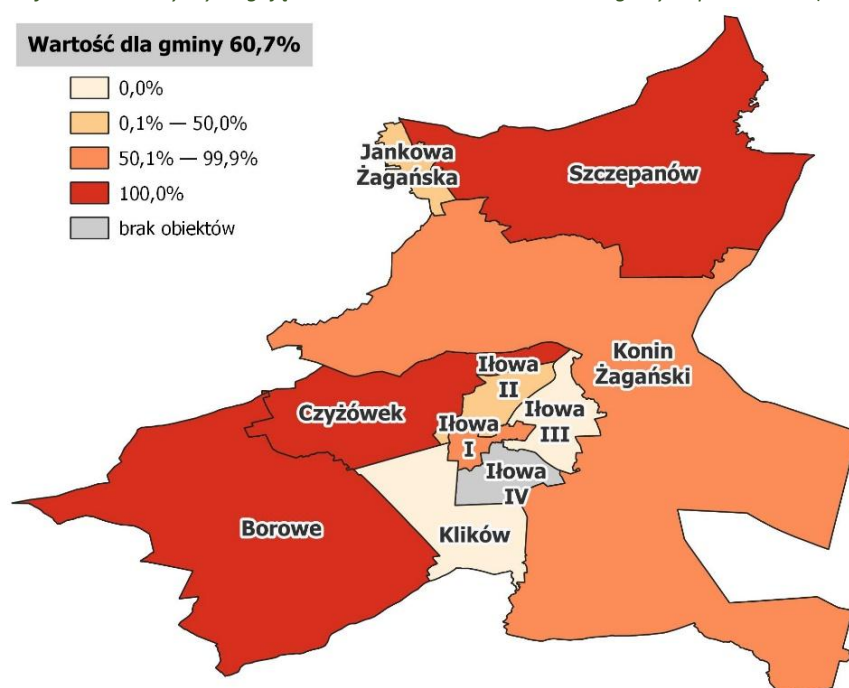
Kolejnym zagadnieniem, które w ostatnich latach stało się jednym z kluczowym w **kontekście dostępności budynków użyteczności publicznej, jest stopień ich dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami**. W całej gminie Iłowa budynków użyteczności publicznej wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami jest 17. W obszarze Iłowa I znajduje się 14 budynków użyteczności publicznej, z czego aż 9 wymaga dostosowania ich do osób ze szczególnymi potrzebami. Wskaźnik dla tego obszaru wynosi więc 52,9%.

Tabela 27 Obiekty wymagające dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami (dane w %)

Obszary porównawcze		Liczba obiektów użyteczności publicznej	Liczba obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Udział obiektów wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami
Obszar 1	Iłowa I	14	9	52,9%
Obszar 2	Iłowa II	2	1	5,9%
Obszar 3	Iłowa III	2	0	0,0%
Obszar 4	Iłowa IV	0	0	-
Obszar 5	Klików	1	0	0,0%
Obszar 6	Jankowa Żagańska	2	1	5,9%
Obszar 7	Konin Żagański	4	3	17,6%
Obszar 8	Szczepanów	1	1	5,9%
Obszar 9	Czyżówek	1	1	5,9%
Obszar 10	Borowe	1	1	5,9%
Średnia	Gmina	28	17	5,9%

Źródło danych: opracowanie własne na podstawie danych z Gminy Iłowa

Grafika 25 Obiekty wymagające dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami (dane w %)

Źródło danych: opracowanie własne

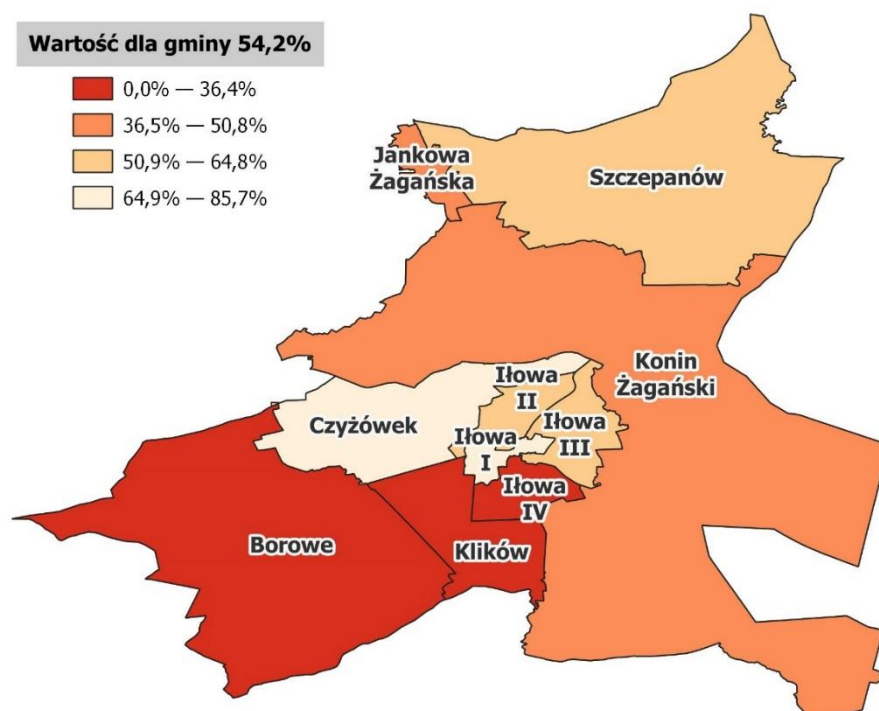
Ostatnim wskaźnikiem poddanym analizie w diagnozie gminy Iłowa jest wskaźnik techniczny **dostęp do Internetu** przedstawiający penetrację budynków Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s. Swobodny dostęp do wysokiej jakości Internetu pozwala na rozwój gospodarczy, społeczny, a także pozwala zwiększyć szanse na zatrudnienie i obniża poziom cyfrowego wykluczenia. Obliczono go poprzez zestawienie adresów referencyjnych z tzw. czarnymi plamami, czyli miejscami nie posiadającymi dostępu do wysokiej jakości Internetu. Średni wskaźnik dla gminy Iłowa wynosi 77,8%. Najwyższą penetrację zaobserwowano w obszarze Iłowa I, dla której wskaźnik wynosi 54,2%. Najniższą wartość wskaźnik osiągnął w obszarze Borowe – 0,0%.

Tabela 28 Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s (dane w %)

Obszary porównawcze	Adresy referencyjne	Czarne plamy	Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s
Obszar 1	Iłowa I	396	77,8%
Obszar 2	Iłowa II	223	57,3%
Obszar 3	Iłowa III	99	64,8%
Obszar 4	Iłowa IV	49	34,8%
Obszar 5	Klików	626	34,5%
Obszar 6	Jankowa Żagańska	167	41,5%
Obszar 7	Konin Żagański	13	44,4%
Obszar 8	Szczepanów	424	59,0%
Obszar 9	Czyżówek	453	85,7%
Obszar 10	Borowe	311	0,0%
Średnia	Gmina	4 347	54,2%

Źródło danych: opracowanie własne na bazie danych z <https://mapbook.uke.gov.pl/>

Grafika 26 Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s (dane w %)

Źródło danych: opracowanie własne

Podsumowanie

Przeprowadzona analiza czynników problemowych miała na celu identyfikację obszaru zdegradowanego, co pozwoliło na wyznaczenie obszaru rewitalizacji. Zgodnie z zapisami ustawy o rewitalizacji, obszar znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- I. gospodarczych,
- II. środowiskowych,
- III. przestrzenno-funkcjonalnych,
- IV. technicznych.

Stopień i skalę negatywnych zjawisk obrazują wskaźniki opisujące powyższe sfery. W przedmiotowym dokumencie poddano analizie wszystkie wymienione sfery, bazując na danych pozyskanych z różnych źródeł oraz ogólnodostępnych opracowań i raportów. Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji, największy nacisk położono na analizę sfery społecznej, dla której zakres danych jest najszerszy. Wykorzystano analizę 11 zastosowanych wskaźników, z uwagi na możliwość pozyskania wiarygodnych, porównywalnych danych. W drugim kroku zestawiono bilans wskaźników w formie zbiorczych tabel obrazujących poziom natężenia negatywnych zjawisk społecznych. Kolejne zestawienie prezentuje natomiast syntetyczny wskaźnik degradacji w sferze społecznej. W pierwszej kolejności obliczono średnie, a następnie uzyskane wartości poddano normalizacji (odchylenie standardowe). W ten sposób uzyskano porównywalny, syntetyczny wskaźnik degradacji.

Poszczególne etapy wyznaczania wskaźnika syntetycznego:

1	Normalizacja poszczególnych zjawisk kryzysowych – czynność ta polega na odjęciu od zmiennych ich średnich arytmetycznych, a następnie podzieleniu otrzymanej różnicy przez odchylenie standardowe;
2	Określenie charakteru wskaźnika (czy dany wskaźnik jest stymulantą czy destymulantą) oraz przekształcenie wartości wskaźników cząstkowych;
3	Wyznaczenie jednej wartości wskaźnika syntetycznego będącego sumą wszystkich wskaźników cząstkowych wykorzystanych do określenia negatywnych zjawisk społecznych.

Poniższe tabele prezentują podsumowania wskaźników zastosowanych do przeprowadzenia diagnozy delimitacyjnej i najistotniejszy wskaźnik syntetyczny, który przedstawia zakres problemów w sferze społecznej.

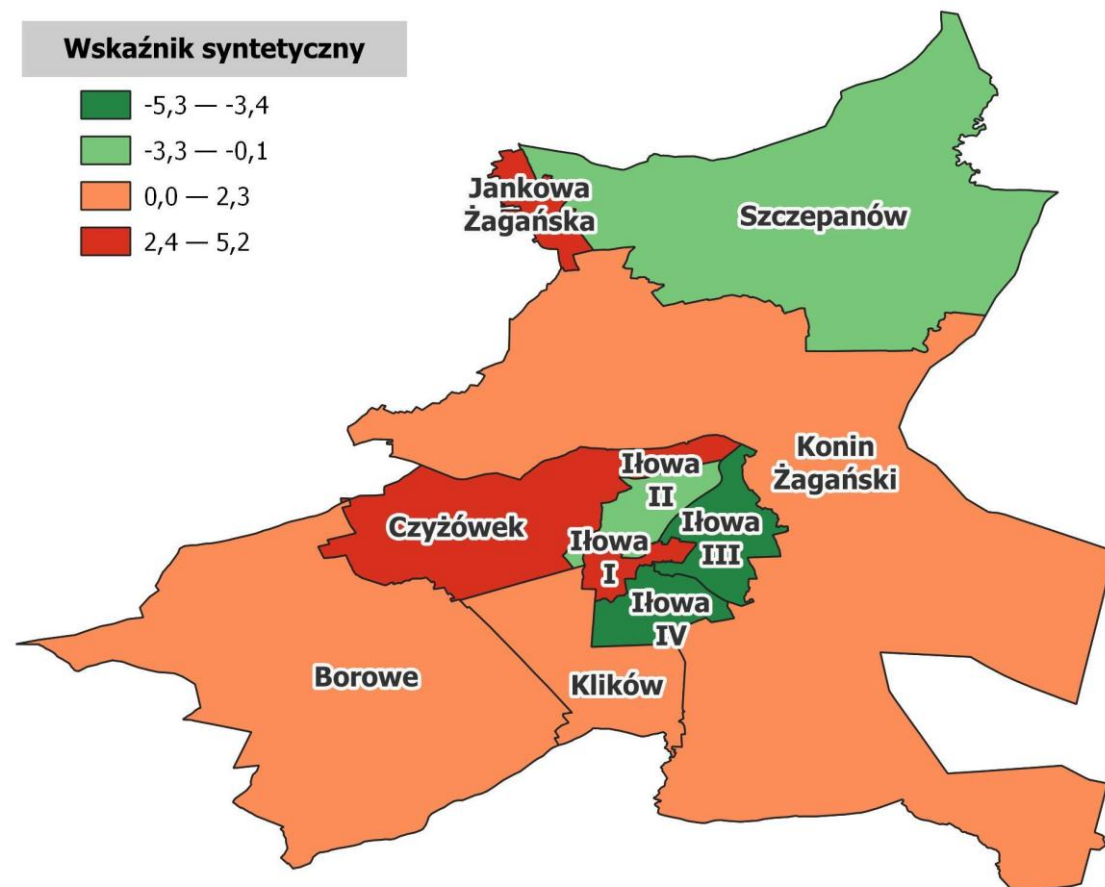
Tabela 29 Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości wskaźników

Numer obszaru	Nazwa obszaru	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Liczba osób zapisanych do bibliotek na 1000 mieszkańców	Uczestnicy zajęć sportowych
1.	Iłowa I	-8,3	73,2%	19,1	3,3%	9,2	60,7	166,4	28,3	4,2	116,5	74,8%
2.	Iłowa II	-4,9	69,5%	7,9	1,3%	4,9	37,5	162,0	12,8	2,0	59,3	72,4%
3.	Iłowa III	-4,4	69,5%	3,5	0,6%	7,9	14,9	25,5	2,6	0,0	39,5	48,8%
4.	Iłowa IV	-4,5	68,7%	9,0	1,5%	9,0	9,0	72,3	9,0	0,0	85,8	41,2%
5.	Klików	-3,2	69,0%	12,6	2,1%	15,8	66,4	75,9	9,5	0,0	94,8	16,7%
6.	Jankowa Żagańska	0,0	69,8%	23,0	3,9%	8,6	57,5	244,3	20,1	0,0	74,7	66,7%
7.	Konin Żagański	-4,9	69,5%	10,9	1,8%	25,7	48,4	122,5	12,8	3,0	85,0	68,6%
8.	Szczepanów	-5,3	69,6%	2,6	0,4%	10,5	47,4	55,3	13,2	0,0	68,5	20,0%
9.	Czyżówek	-4,0	69,8%	11,9	2,0%	11,9	35,6	71,1	23,7	0,0	51,4	27,8%
10.	Borowe	-4,5	69,1%	18,1	3,1%	11,3	42,9	29,4	11,3	2,3	70,0	19,5%
	GMINA	-5,1	70,1%	11,4	1,9%	11,5	42,0	109,7	14,4	1,7	75,2	56,3%

Tabela 30 Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości zestandaryzowane

Numer obszaru	Saldo migracji na 1000 mieszkańców	Obciążenie demograficzne	Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców	Liczba osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym	Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń na 1000 mieszkańców	Liczba udzielonych świadczeń stałych na 1000 mieszkańców	Liczba osób pobierających świadczenia z tytułu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców	Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	Czytelnicy bibliotek na 1000 mieszkańców	Uczestnicy zajęć sportowych	Syntetyczny wskaźnik degradacji
1.	1,91	2,73	1,10	1,15	-0,41	1,00	0,91	1,84	-1,93	-1,88	-1,23	5,2
2.	0,26	-0,20	-0,60	-0,60	-1,14	-0,24	0,85	-0,20	-0,54	0,69	-1,13	-2,8
3.	0,00	-0,22	-1,26	-1,26	-0,62	-1,45	-1,10	-1,54	0,72	1,57	-0,13	-5,3
4.	0,06	-0,85	-0,43	-0,43	-0,43	-1,77	-0,43	-0,70	0,72	-0,51	0,19	-4,6
5.	-0,60	-0,62	0,12	0,11	0,75	1,30	-0,38	-0,64	0,72	-0,91	1,22	1,1
6.	-2,15	-0,01	1,68	1,66	-0,50	0,83	2,02	0,76	0,72	-0,01	-0,89	4,1
7.	0,26	-0,20	-0,15	-0,15	2,47	0,34	0,29	-0,20	-1,16	-0,47	-0,97	0,1
8.	0,42	-0,10	-1,39	-1,39	-0,16	0,29	-0,67	-0,15	0,72	0,27	1,08	-1,1
9.	-0,22	-0,02	0,00	0,00	0,06	-0,35	-0,45	1,23	0,72	1,04	0,75	2,8
10.	0,06	-0,55	0,94	0,91	-0,03	0,05	-1,04	-0,40	-0,71	0,20	1,10	0,5
	0,32	0,30	-0,07	-0,07	0,01	0,00	0,10	0,01	-0,38	-0,03	-0,45	-0,3

Grafika 27 Podsumowanie analizy obszarów

Źródło danych: opracowanie własne

Tabela 31 Podsumowanie analizy obszarów – sfera gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna – wartości wskaźników, część 1

Numer obszaru	Nazwa obszaru	Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców	Różnica pomiędzy nowozarejestrowanymi podmiotami a wyrejestrowanymi podmiotami gospodarczymi na 1000 mieszkańców	Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca [kg/mieszkańca]	Udział budynków mieszkalnych znajdujących w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	Średnie roczne stężenie PM2.5	Udział gospodarstw domowych ogrzewanych kotłami na paliwo stałe	Dostępność punktów usług publicznych	Stosunek terenów rekreacyjnych do ogólnej powierzchni
1.	Iłowa I	97,3	1,66	0,0	8,8%	8,9	49,4%	5,0	5,76
2.	Iłowa II	40,5	0,00	1,6	0,6%	9,7	42,1%	0,0	0,91
3.	Iłowa III	46,5	-0,88	0,8	0,0%	8,8	56,4%	0,0	0,30
4.	Iłowa IV	81,3	0,00	0,0	0,0%	8,1	54,2%	0,0	0,00
5.	Klików	6,3	0,00	3,3	1,9%	7,3	56,4%	3,2	0,60
6.	Jankowa Żagańska	34,5	-2,87	0,0	25,9%	8,3	90,2%	2,9	2,27
7.	Konin Żagański	52,4	0,99	2,2	6,9%	7,1	77,6%	2,0	0,12
8.	Szczepanów	23,7	0,00	0,4	0,0%	7,1	84,0%	2,6	0,28
9.	Czyżówek	90,9	0,00	8,7	0,0%	8,2	80,2%	4,0	0,19
10.	Borowe	22,6	0,00	0,4	0,0%	6,7	92,1%	2,3	0,10
	GMINA	53,4	0,16	1,3	4,5%	7,1	63,7%	2,1	0,25

Tabela 32 Podsumowanie analizy obszarów – sfera gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna – wartości wskaźników, część 2

Numer obszaru	Nazwa obszaru	Dostępność komunikacyjna	Dostępność do opieki zdrowotnej	Dostępność do opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	Udział powierzchni biologicznie czynnej w powierzchni ogółem	Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji	Udział obiektów użyteczności publicznej wymagających dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami	Penetracja budynków Internetem stacjonarnym o przepustowości do najmniej 30mb/s
1.	Iłowa I	6,59	6,7	6,7	59,5%	32,93	64,3%	52,9%	77,8%
2.	Iłowa II	0,45	1,0	1,0	85,3%	1,81	0,00%	5,9%	57,3%
3.	Iłowa III	1,50	0,0	0,0	88,3%	1,20	0,00%	0,0%	64,8%
4.	Iłowa IV	0,83	4,5	4,5	92,4%	0,83	-	-	34,8%
5.	Klików	0,45	0,0	0,0	97,6%	0,15	100,00	0,0%	34,5%
6.	Jankowa Żagańska	2,84	0,0	0,0	81,9%	1,70	0,0%	5,9%	41,5%
7.	Konin Żagański	0,12	1,0	1,0	97,8%	1,40	50,0%	17,6%	44,4%
8.	Szczepanów	0,32	7,9	7,9	98,6%	0,70	100,0%	5,9%	59,0%
9.	Czyżówek	0,19	0,0	0,0	97,2%	1,13	100,0%	5,9%	85,7%
10.	Borowe	0,10	0,0	0,0	99,1%	1,06	100,0%	5,9%	0,0%
	GMINA	0,30	2,2	2,2	97,2%	1,37	53,6%	5,9%	54,2%

Analiza czynników wskazujących na konieczność prowadzenia działań rewitalizacyjnych pokazuje, że obszarami szczególnie problemowym w gminie Iłowa są obszary Czyżówek, Jankowa Żagańska i Iłowa I. Obszar **Iłowa I** wykazuje jednak najwyższy stopień degradacji w sferze społecznej, a w pogłębionej analizie sfer pozaspołecznych zaobserwowano sześć kolejnych problemów. We wskazanym obszarze koncentrują się negatywne zjawiska społeczne oraz istnieje wysokie prawdopodobieństwo nasilenia tych zjawisk. Obszar ten wskazuje się jako obszar zdegradowany, co uzasadnia konieczność podjęcia skutecznej interwencji rewitalizacyjnej zarówno w wymiarze społecznym, jak i infrastrukturalnym. Należy opracować plan zmian, które poprawią stan tego obszaru, co bezpośrednio przełoży się na komfort życia mieszkańców.

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Rewitalizacja to proces, którego zadaniem jest umożliwienie przeprowadzenia działań, które pozwolą na wyprowadzenie obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego. Podejmowane działania mają charakter kompleksowy i odbywają się poprzez realizację zintegrowanych i należyście zaplanowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Działania te są skoncentrowane terytorialnie i prowadzone na podstawie programu rewitalizacji przygotowanego przez interesariuszy rewitalizacji na poziomie gminy. Realizowane działania dotyczą przede wszystkim kwestii społecznych, ale uwzględnia się również czynniki gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne oraz techniczne. Istotnym elementem procesu rewitalizacji jest wykorzystanie potencjałów gospodarczych, społecznych i infrastrukturalnych oraz uwarunkowań, którymi charakteryzuje się wskazany obszar. Skuteczna i konsekwentna realizacja działań umożliwiających przeprowadzenie rewitalizacji jest możliwa jedynie wtedy, gdy zostaną one właściwie zaplanowane. Kluczowym krokiem jest właściwe zdefiniowanie i wyznaczenie obszaru zdegradowanego, a w jego ramach wskazanie obszaru rewitalizacji. Celem pełnej diagnozy i analizy przeprowadzonej w każdej ze sfer było wyznaczenie obu powyższych obszarów.

Zgodnie z zapisami Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- I. gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, ale również trudnej sytuacji przedsiębiorstw już istniejących,
- II. środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska,
- III. przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu

dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych,

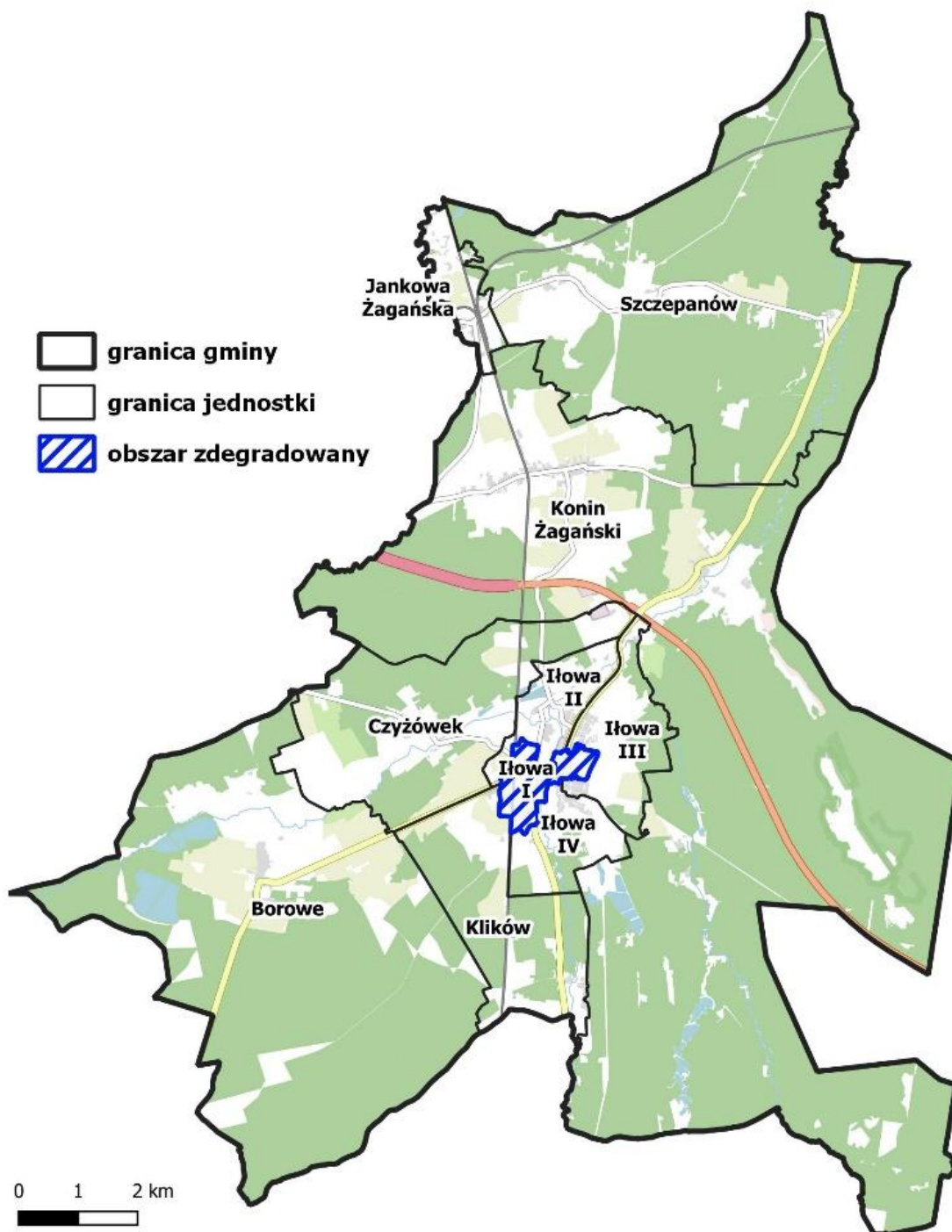
- IV.** technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz нефункционowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, zwłaszcza w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Art. 10 pkt. 1 wskazanej ustawy stanowi, że obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa art. 9 ust.1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji. Jednocześnie odwołując się do art. 10 pkt. 2., obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. Analiza czynników wskazujących na konieczność prowadzenia działań rewitalizacyjnych pokazuje, że obszarami szczególnie wymagającymi interwencji w gminie Iłowa są obszary Czyżówek, Jankowa Żagańska i Iłowa I. Obszar **Iłowa I** uzyskał jednak najwyższy stopień degradacji w sferze społecznej, a także ze względu na pogłębioną analizę sfer pozaspółecznych wskazuje się, że jest obszarem, na którym należy rozpocząć procesy rewitalizacji. We wskazanym obszarze koncentrują się negatywne zjawiska społeczne oraz istnieje wysokie prawdopodobieństwo nasilenia tych zjawisk. Uzasadnia to konieczność podjęcia skutecznej interwencji rewitalizacyjnej zarówno w wymiarze społecznym, jak i infrastrukturalnym. Należy opracować plan zmian, które poprawią stan tego obszaru, co bezpośrednio przełoży się na podniesienie komfortu życia mieszkańców, poprzez m.in. wzrost gospodarczy, poprawę infrastruktury, wzmocnienie integracji społecznej i przeciwdziałanie wkluczeniom. Przeprowadzenie skutecznej diagnozy delimitacyjnej pozwoliło wyznaczyć teren, w obręb którego wchodzi obszar **Iłowa I**. W związku z tym, że obszar rewitalizacji został wyznaczony w obrębie obszaru zdegradowanego, zawężono jego kształt do terenów zamieszkałych.

Obszar Zdegradowany	Powierzchnia [km ²]	Udział w powierzchni gminy	Ludność [os]	Udział w ludności gminy
Iłowa I	1,21	0,8%	1202	19%
Obszar Rewitalizacji	Powierzchnia [km ²]	Udział w powierzchni gminy	Ludność [os]	Udział w ludności gminy
Iłowa I	0,71	0,7%	1181	18%

Obszar zdegradowany na tle obszaru gminy

Grafika 28 Obszar zdegradowany na tle obszaru gminy

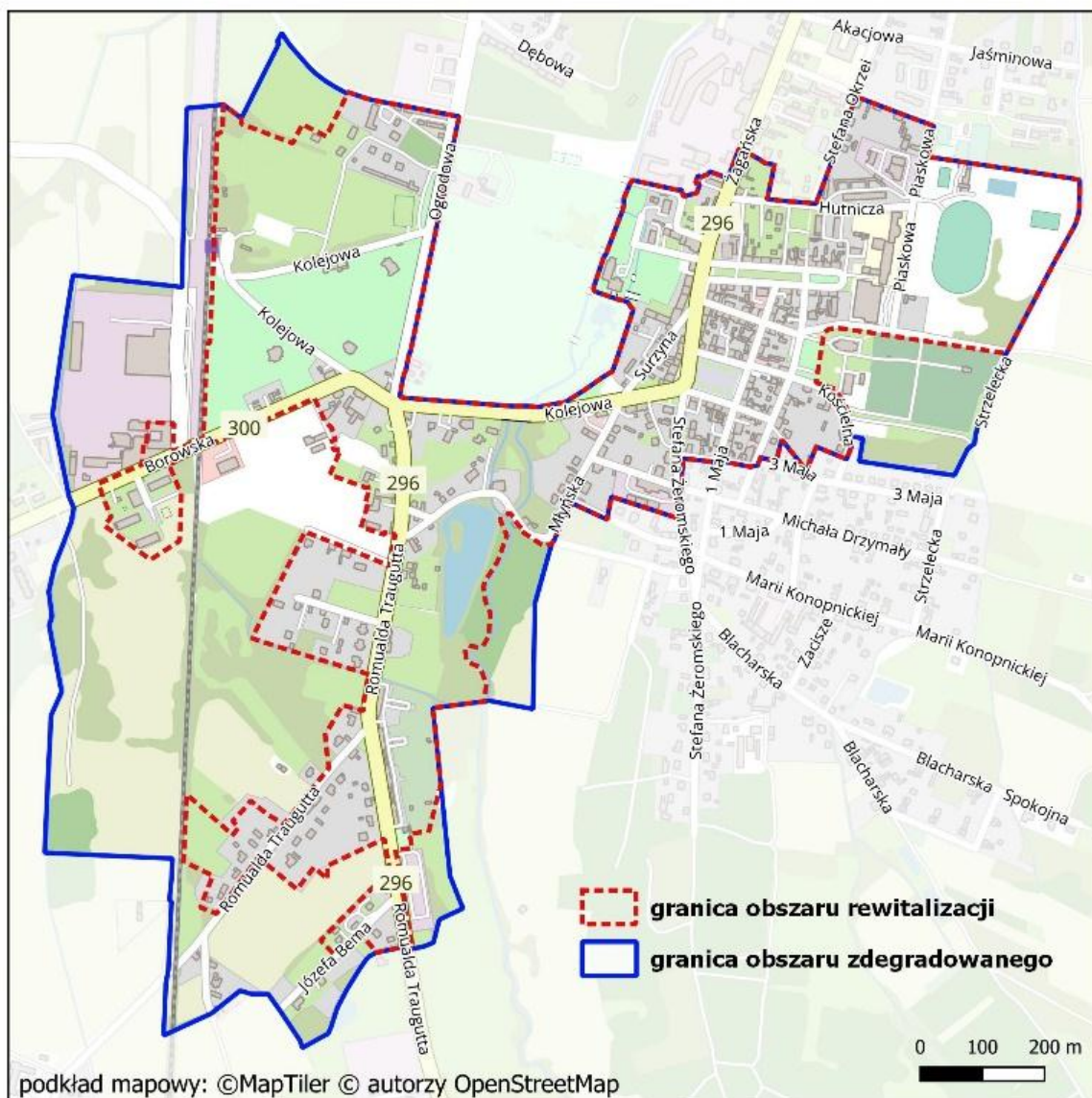

podkład mapowy: © autorzy OpenStreetMap

Źródło danych: opracowanie własne

Obszar rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego

Grafika 29 Obszar rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego

Źródło danych: opracowanie własne

Łącznie obszar zdegradowany zajmuje powierzchnię 1,21 km² (0,8% powierzchni gminy) oraz jest zamieszkały przez 1202 osób co stanowi 18% mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji natomiast zajmuje powierzchnię 0,7 km² (0,7% powierzchni gminy) i jest zamieszkiwany przez 1181 osoby. W skład obszaru rewitalizacji wchodzi m.in. budynki użyteczności publicznej, Stadion Miejski przy ul. Piaskowej w łłowej, Biblioteka Kultury przy ul. Żagańskiej 15 w łłowej, dawne budynki fabryki Eskord, Park Dworski, stacja kolejowa PKP, zbiornik wodny przy ul. Młyńskiej, a także tereny biologicznie czynne, takie jak okolice Dobrego Miejsca. Przeprowadzenie zaplanowanej i skutecznej rewitalizacji powyższego obszaru będzie skutkowało wyprowadzeniem tej przestrzeni ze stanu kryzysu społecznego i gospodarczo-funkcjonalnego. Warto także dodać, że wybrany obszar pełni funkcje centralną dla gminy łłowa i jego poprawa ma szansę wpłynąć pozytywnie nie tylko na mieszkańców obszaru, ale także na osoby korzystające z jego wielu istotnych funkcji publicznych. Zakłada się, że wskazane potencjały wzmocnią oddziaływanie procesu rewitalizacji nie tylko w obrębie obszaru rewitalizacji, ale także pozytywnie wpłyną na kondycję społeczno-gospodarczą całej gminy.

Spis tabel i grafik

Tabela 1 Zestawienie obszarów porównawczych (ewidencyjnych) w ramach programu rewitalizacji	11
Tabela 2 Kryteria delimitacji.....	12
Tabela 3 Saldo emigracji na 1000 mieszkańców	15
Tabela 4 Obciążenie demograficzne.....	16
Tabela 5 Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców.....	18
Tabela 6 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (dane w %).....	19
Tabela 7 Liczba zdarzeń drogowych na 1000 mieszkańców	20
Tabela 8 Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń.....	21
Tabela 9 Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców	22
Tabela 10 Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	24
Tabela 11 Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców.....	25
Tabela 12 Liczba czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców.....	26
Tabela 13 Liczba osób korzystających z zajęć sportowych	27
Tabela 14 Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.....	28
Tabela 15 Porównanie liczby nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych z wyrejestrowanymi podmiotami.....	29
Tabela 16 Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych na mieszkańca.....	31
Tabela 17 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	32
Tabela 18 Średnie roczne stężenie PM2.5	34
Tabela 19 Udział gospodarstw ogrzewanych na paliwo stałe.....	35
Tabela 20 Dostępność do usług społecznych.....	36
Tabela 21 Liczba zidentyfikowanych terenów rekreacyjnych w stosunku do powierzchni	37
Tabela 22 Poziom dostępności komunikacyjnej (dane w %).....	38
Tabela 23 Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców.....	39
Tabela 24 Udział powierzchni biologicznie czynnej	40
Tabela 25 Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	42
Tabela 26 Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji na km ²	43
Tabela 27 Obiekty wymagające dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami (dane w %).....	44
Tabela 28 Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s (dane w %)	45
Tabela 29 Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości wskaźników	47
Tabela 30 Podsumowanie analizy obszarów – sfera społeczna – wartości zestandaryzowane	47
Tabela 31 Podsumowanie analizy obszarów – sfera gospodarcza, środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna – wartości wskaźników, część 1.....	48
Grafika 1 Saldo emigracji na 1000 mieszkańców	15
Grafika 2 Obciążenie demograficzne.....	17
Grafika 3 Liczba osób bezrobotnych na 1000 mieszkańców.....	18
Grafika 4 Udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym (dane w %).....	19
Grafika 5 Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń.....	21
Grafika 6 Liczba klientów pomocy społecznej korzystających ze świadczeń.....	22
Grafika 7 Liczba udzielonych świadczeń na 1000 mieszkańców.....	23

Grafika 8 Liczba osób pobierających świadczenia ze względu na niepełnosprawność na 1000 mieszkańców	24
Grafika 9 Liczba organizacji pozarządowych na 1000 mieszkańców	25
Grafika 10 Liczba czytelników bibliotek na 1000 mieszkańców	26
Grafika 11 Liczba osób korzystających z zajęć sportowych	27
Grafika 12 Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	29
Grafika 13 Porównanie liczby nowozarejestrowanych podmiotów gospodarczych z wyrejestrowanymi podmiotami	30
Grafika 14 Masa zidentyfikowanych wyrobów azbestowych na mieszkańca	32
Grafika 15 Udział budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zagrożenia hałasem drogowym i kolejowym	33
Grafika 16 Średnie roczne stężenie PM2.5	34
Grafika 17 Udział gospodarstw ogrzewanych na paliwo stałe	35
Grafika 18 Dostępność do usług społecznych	37
Grafika 19 Liczba zidentyfikowanych terenów rekreacyjnych w stosunku do powierzchni	38
Grafika 20 Poziom dostępności komunikacyjnej (dane w %)	39
Grafika 21 Dostępność opieki zdrowotnej na 1000 mieszkańców	40
Grafika 22 Udział powierzchni biologicznie czynnej	41
Grafika 23 Liczba zabytków i pomników przyrody na km ²	42
Grafika 24 Liczba obiektów użyteczności publicznej wymagających termomodernizacji na km ²	43
Grafika 25 Obiekty wymagające dostosowania do osób ze szczególnymi potrzebami (dane w %)	44
Grafika 26 Penetracja budynkowa Internetem stacjonarnym o przepustowości co najmniej 30 mb/s (dane w %)	45
Grafika 27 Obszar zdegradowany na tle obszaru gminy	52
Grafika 28 Obszar rewitalizacji na tle obszaru zdegradowanego	53
Rysunek 1 Kryteria delimitacji obszaru zdegradowanego	5